

Kinderopvang Hun Wereld

Pedagogisch Beleidsplan

Kinderdagverblijf 0-4 jaar

Voorwoord

Voor u ligt het Pedagogisch beleidsplan van het kinderdagverblijf van **Kinderopvang Hun Wereld**. Dit plan voldoet aan de pedagogische uitgangspunten, richtlijnen en eisen van de wet Innovatie Kwaliteit kinderopvang. Het is tevens een weergave van onze manier van denken en handelen tijdens de dagelijkse omgang met de kinderen.

Het algemene gedeelte van het pedagogische beleidsplan wordt elke jaar geëvalueerd en eventueel bijgesteld. De oudercommissie is een belangrijke spreekbuis hierbij. Overleg met ouders draagt bij aan de kwaliteit die de kinderopvang voor kinderen en hun ouders kan hebben. De oudercommissie heeft adviesrecht op het pedagogisch beleidsplan. Om ouders in staat te stellen actief mee te denken over het beleid van de organisatie, vragen wij onze ouders zich aan te melden voor de oudercommissie.

De opvangsoorten van **Kinderopvang Hun Wereld** werken nauw met elkaar samen. In het plan komt het regelmatig voor dat we verwijzen naar de samenwerking met de BSO groepen die tevens gehuisvest zijn in het pand van ons kinderdagverblijf.

Zolang **Kinderopvang Hun Wereld** geen oudercommissie kan vormen, zullen wij gebruik maken van de alternatieve ouderraadpleging wanneer wij het beleid herzien hebben om zo alle ouders de gelegenheid te geven het document van feedback te voorzien.

Wanneer wij over het kind schrijven, gebruiken wij de mannelijke vorm. Wij bedoelen dan zowel meisjes als jongens. Dit geldt ook wanneer wij schrijven over de pedagogisch medewerker, waarmee ook de vrouwelijk collega wordt bedoeld. Als wij schrijven over de ouder(s), bedoelen wij ook de verzorger(s) van het kind. De leidinggevende van **Kinderopvang Hun Wereld** is tevens de houder en de directrice. Zij staat ook op de groepen als pedagogisch medewerker.

Wij gaan er vanuit dat de lezers onze kinderopvang zullen herkennen tijdens het lezen van ons pedagogisch beleidsplan.

Inhoudsopgave

VOORWOORD	2
1 INLEIDING	5
1.1 DOEL VAN HET PEDAGOGISCH BELEIDSPLAN	5
1.2 ONS AANBOD	5
2 VISIE EN BELEID	6
2.1 IDENTITEIT	6
2.2 VISIE OP DE ONTWIKKELING VAN KINDEREN	6
2.3 VISIE OP OPVOEDEN	6
2.4 VISIE OP KINDEROPVANG	6
3 VERANTWOORDE KINDEROPVANG	8
3.1 EMOTIONELE VEILIGHEID EN DE INTERACTIE MET DE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS	8
3.1.1 <i>De emotionele ontwikkeling</i>	8
3.1.2 <i>Structuur bieden en grenzen stellen</i>	9
3.1.3 <i>Emotioneel ondersteunen</i>	9
3.2 EMOTIONELE VEILIGHEID EN DE FYSIEKE OMGEVING	9
3.2.1 <i>Groepsinrichting BSO</i>	9
3.2.2 <i>De buitenruimte</i>	10
3.3 EMOTIONELE VEILIGHEID EN DE GROEP	10
3.4 EMOTIONELE VEILIGHEID EN HET ACTIVITEITENAANBOD	10
3.4.1 <i>Zelfstandigheid en zelfvertrouwen bevorderen</i>	10
3.5 EMOTIONELE VEILIGHEID EN HET SPEELMATERIAAL	11
3.6 PERSOONLIJKE COMPETENTIES EN DE INTERACTIE MET DE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS	11
3.6.1 <i>Respect voor autonomie</i>	11
3.6.2 <i>Informatie en uitleg geven</i>	11
3.7 PERSOONLIJKE COMPETENTIE EN DE GROEP	11
3.8 PERSOONLIJKE COMPETENTIES EN HET ACTIVITEITENAANBOD	11
3.8.1 <i>Baby activiteiten</i>	11
3.8.2 <i>Activiteiten op het kinderdagverblijf</i>	12
3.8.3 <i>De creatieve ontwikkeling</i>	12
3.8.4 <i>De motorische ontwikkeling</i>	12
3.8.5 <i>De cognitieve ontwikkeling</i>	13
3.8.6 <i>Zintuiglijke ontwikkeling</i>	14
3.9 PERSOONLIJKE COMPETENTIES EN HET SPEELMATERIAAL	14
3.10 SOCIALE COMPETENTIES EN DE INTERACTIE MET DE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS	15
3.11 SOCIALE COMPETENTIES EN DE FYSIEKE OMGEVING	15
3.12 SOCIALE COMPETENTIES EN DE GROEP	16
3.13 SOCIALE COMPETENTIES EN HET ACTIVITEITENAANBOD	16
3.14 SOCIALE COMPETENTIES EN HET SPEELMATERIAAL	17
3.15 NORMEN- EN WAARDENOVERDRACHT EN DE INTERACTIE MET DE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS	17
3.16 NORMEN- EN WAARDENOVERDRACHT EN DE FYSIEKE OMGEVING	18
3.17 NORMEN- EN WAARDENOVERDRACHT EN DE GROEP	18
3.18 NORMEN- EN WAARDENOVERDRACHT EN HET ACTIVITEITENAANBOD	20
3.18.1 <i>Festiviteiten</i>	20
3.18.2 <i>Omgaan met milieu en omgeving</i>	20
3.19 NORMEN- EN WAARDENOVERDRACHT EN HET SPEELMATERIAAL	20
4 VERTROUWD EN VEILIG: DE RANDVOORWAARDEN	22
4.1 INSCHRIJVING EN PLAATSING	22
4.1.1 <i>Kennismakingsgesprek (intake)</i>	22
4.2 WENBELEID	22
4.2.1 <i>Intern wenbeleid (KDV en BSO)</i>	22
4.2.2 <i>Extern wenbeleid</i>	22

4.3	RUILDAGEN EN EXTRA OPVANGDAGEN	23
4.4	BRENGEN, OPHALEN EN AFMELDEN	23
4.4.1	<i>Brengen</i>	23
4.4.2	<i>Ophalen</i>	23
4.4.4	<i>Ophalen door derden</i>	23
4.5	AFMELDEN	24
5	OPVANG IN STAMGROEPEN	25
5.1	ELFJESLAND EN SMURFENLAND	25
5.2	BEROEPSKRACHT-KINDRATIO (BKR)	25
5.2.1	<i>Afwijken van de beroepskracht-kindratio (3-uursregeling)</i>	25
5.3	VERLATEN VAN DE STAMGROEPSRUIMTE	26
5.4	SAMENVOEGEN	26
5.4.1	<i>Tijdens rustige opvangdagen (combinatiegroep)</i>	27
5.4.2	<i>Tijdens de vakantieperiodes</i>	27
5.4.3	<i>Tijdens het buitenspelen en tijdens uitstapjes</i>	28
5.5	TIJDENS OPENDEURENBELEID	28
6	DAGELIJKE GANG VAN ZAKEN	29
6.1	VOEDING	29
6.1.1	<i>Gezond en bewust eten</i>	29
6.1.2	<i>Speciale voeding</i>	30
6.2	SLAPEN OP HET KINDERDAGVERBLIJF	30
6.3	DAGINDELING	30
6.4	ZINDELIJKHEID	30
7	HOOFDSTUK 5 PERSONEEL	32
7.1	DE PEDAGOGISCH MEDEWERKERS	32
7.1.1	<i>Mentorschap</i>	33
7.1.2	<i>Vaste gezichtencriterium</i>	33
7.2	LEIDINGGEVENDE	33
7.3	DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING	34
7.3.1	<i>Pedagogisch beleidsmedewerker</i>	34
7.4	STAGIAIRES	34
7.4.1	<i>Formatieve inzet stagiaires</i>	35
8	SAMENWERKING MET OUDERS	36
8.1	OUDERPARTICIPATIE	36
8.1.1	<i>Feestdagen</i>	36
8.2	COMMUNICATIE MET OUDERS	37
8.2.1	<i>Overdracht</i>	37
8.2.2	<i>Oudergesprekken</i>	37
8.2.3	<i>Prikborden</i>	37
8.2.4	<i>Nieuwsbrieven</i>	37
8.2.5	<i>Tevredenheidsonderzoek</i>	37
8.2.6	<i>Ouderavonden</i>	37
8.3	OUDERCOMMISSIE	37
9	OBSERVEREN, SIGNALEREN EN DOORVERWIJZEN	38
9.1	OPVALLEND GEDRAG	38
9.2	OBSERVATIE EN SIGNALERING	38
9.3	DOORVERWIJZEN	38
9.4	OVERDRACHT AAN DE BASISCHOOL	39
9.5	OVERDRACHT AAN DE BSO	39

1 Inleiding

1.1 Doel van het Pedagogisch Beleidsplan

Met het vastleggen van onze visie, de pedagogische uitgangspunten en de doelen streven we kwaliteit na. Het maakt het pedagogisch handelen voor alle betrokkenen inzichtelijk en versterkt de professionaliteit. Het pedagogisch beleidsplan biedt grove kaders die richting geven aan het concrete handelen van onze medewerkers in de dagelijkse praktijk. Het pedagogisch beleid is niet iets statisch en niet iets wat 'af' is maar is continue in beweging.

Inzichten ten aanzien van opvoeding en verzorging van kinderen veranderen, de wet kinderopvang verandert ook. Daarnaast verandert onze populatie aan ouders en kinderen ook. Dit betekent dat ons pedagogisch beleid en het dagelijks handelen binnen de kinderopvang onderhevig is aan deze veranderingen. Richtlijnen zullen dan na overleg met betrokkenen aangepast worden, wat kan leiden tot wijzigingen in het beleidsplan. Daarmee wordt duidelijk dat een pedagogisch beleidsplan het resultaat is van een cyclisch en dynamisch proces.

Het pedagogisch beleidsplan geeft pedagogisch medewerkers richting en houvast bij hun werk en biedt ouders en andere betrokkenen inzicht in hoe er met de kinderen wordt omgegaan en waarom dat zo gebeurt. Wij hopen dat ouders en belangstellenden een duidelijk beeld krijgen over onze werkwijze, competenties en de opvoedingsdoelen van onze kinderopvang. Het pedagogisch beleidsplan is op alle groepen ter inzage aanwezig voor ouders en medewerkers.

Wij streven naar het bieden van kwalitatief goede opvang, waarin altijd ruimte is voor verbetering, intervisie en feedback. Kwalitatief goede opvang betekent voor ons een plek waar kinderen het fijn vinden om te verblijven en waar ouders hun kostbaarste bezit aan kunnen toevertrouwen.

Het kinderdagverblijf van **Kinderopvang Hun Wereld** wordt jaarlijks gecontroleerd door de toezichthouder / inspecteur kinderopvang. De inspectie wordt uitgevoerd in opdracht van de gemeente Rotterdam. De inspecteurs stellen na de zorgvuldige controle en inspectie een rapport op waarin hun bevindingen staan ten aanzien van de wettelijke eisen, zoals gezondheid, veiligheid, pedagogiek etcera. Onze inspectierapporten zijn inzichtelijk voor ouders en andere betrokkenen en kunnen via onze website worden ingezien,

1.2 Ons aanbod

Op ons kinderdagverblijf hebben we plek voor 23 kinderen verdeeld over de twee stamgroepen Elfjesland en Smurfenland. Ons kinderdagverblijf werkt nauw samen met de buitenschoolse opvang van **Kinderopvang Hun Wereld** waarmee we de locatie delen. Onze opvang is open van 07.00 uur – 18.00 uur.

2 Visie en beleid

Het kinderdagverblijf van **Kinderopvang Hun Wereld** is een vertrouwde plek voor kinderen van 0 tot 4 jaar. Op het kinderdagverblijf worden kinderen opgevangen van 6 weken tot de leeftijd dat ze naar school gaan. Er zijn situaties waarbij de kinderdagverblijf kinderen worden opgevangen in de leefruimte van de buitenschoolse opvang. De visie hierachter en de uitwerking van de samenvoeging, is uitgebreid en toetsbaar beschreven in hoofdstuk 4.

2.1 Identiteit

Wij zijn er trots op dat wij bij mogen dragen aan de ontwikkeling van kinderen. In onze ogen zijn en blijven de ouders eerstverantwoordelijke voor hun kind. We zijn van mening dat het gezin de belangrijkste plaats is waar opvoeding plaatsvindt. In aanvullende zin heeft **Kinderopvang Hun Wereld** zeker een opvoedende en ondersteunende rol. We hebben er daarom ook voor gekozen om in onze doelstelling niet het woord opvoeding te gebruiken, maar de woorden opvangen, begeleiden en verzorgen. Ons kinderdagverblijf heeft een begeleidende, signalerende en observerende functie. Binnen het kinderdagverblijf bieden we ontwikkelingsgerichte begeleiding, zorg en activiteiten.

2.2 Visie op de ontwikkeling van kinderen

Een kind moet lekker kind kunnen zijn. Nog geen druk en geen prestatiedrang. Gewoon ontspannen ontwikkelen binnen de mogelijkheden en op eigen tempo van het kind. De basis van hoe een kind gaat functioneren in zijn latere leven, begint in de eerste jaren. In deze periode is het dus belangrijk om een goede en veilige basis te creëren. Het is van groot belang dat het kind verblijft in een vertrouwde en voor hem veilige omgeving om zich goed te voelen en zichzelf kan zijn. Van daaruit kan het kind zich optimaal ontwikkelen.

Elk kind heeft bij de geboorte een bepaalde "bagage" meegekregen. Ieder kind wordt geboren als individu, met eigen temperament en persoonlijke kwaliteiten. De bagage die het kind meegekregen heeft, geeft het kind, afhankelijk van zijn mogelijkheden en beperkingen, de mogelijkheid zich te ontwikkelen. Op welke wijze het kind van zijn mogelijkheden gebruik leert maken en hoe het leert omgaan met zijn beperkingen is erg afhankelijk van de omgeving waarin het kind opgroeit. Door het omgaan met andere kinderen leert het kind te functioneren in een groep en het leert hierdoor dat het een individu is. Het kind krijgt inzicht in zijn gevoelens en leert al vroeg delen, helpen, rekening houden met anderen, omgaan met conflicten/moeilijk situaties en opkomen voor zichzelf. Door omgang met volwassenen krijgt het kind kaders aangereikt en leert het kind waarden en normen. Kinderen leren vooral door spelen, want spelen is leren.

2.3 Visie op opvoeden

Wij hanteren de opvatting dat kinderen in hun groei naar volwassenheid eerder genoemde bagage op eigen wijze en tempo ontwikkelen. De pedagogisch medewerkers van Kinderopvang Hun Wereld creëren een pedagogisch klimaat waar kinderen zich geborgen en veilig voelen. Kinderen kunnen zich pas optimaal ontwikkelen als ze zich vertrouwd en geliefd voelen. Natuurlijk kunnen we bepaalde aspecten van de opvoeding niet uitsluiten. We hebben als organisatie duidelijke normen en waarden en die dragen we ook over aan de kinderen. Te denken valt aan de (huis)regels waar ook de kinderen zich aan houden. Op een speelse manier leren we de kinderen aan dat ze bijvoorbeeld respect moeten hebben voor elkaar, voor zichzelf, voor materialen en spullen, voor de natuur, enzoverder.

2.4 Visie op kinderopvang

De pedagogisch medewerkers vormen een verlengstuk van de ouders ten aanzien van de opvoeding. Door onze huiselijke benadering en communicatie kunnen wij beter inspringen op de behoeften en wensen van het kind en zijn ouders. De communicatielijnen zijn kort, de

uitwisseling van gegevens over de ontwikkeling van het kind, betrokkenheid ten aanzien van het kind, meedenken over opvoedingsvragen en een signalerende functie zijn hierdoor in de praktijk van alle dag duidelijk zichtbaar. **Kinderopvang hun Wereld** heeft een ondersteunende functie ten aanzien van ouders. Onze pedagogisch medewerkers kennen de kinderen goed en zijn getraind om ouders te adviseren bij opvoedkundige vragen en eventueel door te verwijzen naar instanties voor de juiste ondersteuning. Onze kinderen krijgen een liefdevolle basis op onze kinderopvang waardoor ouders zorgeloos kunnen werken en/of studeren.

3 Verantwoorde kinderopvang

Voor de pedagogische onderbouwing van de Wet kinderopvang en de bijbehorende toelichting, is gekozen voor de vier opvoedingsdoelen van professor J.M.A. Riksen-Walraven. De opvoedingstheorie van Riksen-Walraven ligt ten grondslag aan de Wet kinderopvang en de beleidsregels kwaliteit kinderopvang. De vier pedagogisch basisdoelen zijn:

- De waarborging van de emotionele veiligheid van de kinderen;
- De mogelijkheden tot sociale ontwikkeling;
- De mogelijkheden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties;
- en de normen en waarden die wij de kinderen willen meegeven.

In de volgende paragrafen worden de 4 pedagogische basisdoelen concreet beschreven door ze te verbinden aan de 5 vormen van pedagogische inzet en door te beschrijven welke interactievaardigheden een belangrijke rol spelen. De 5 vormen van pedagogische inzet zijn:

1. De pedagogisch medewerker- kind interactie;
2. De fysieke omgeving ofwel de binnen- en buitenruimte;
3. De groep;
4. Het activiteitenaanbod;
5. Het spelmateriaal.

3.1 Emotionele veiligheid en de interactie met de pedagogisch medewerkers

Een warme sfeer wordt door groepsleiding zelf gecreëerd. Door de interactie tussen het kind en de groepsleiding.

3.1.1 De emotionele ontwikkeling

Emotionele ontwikkeling betekent het leren herkennen en hanteren van de verschillende emoties zoals angst, trots, verdriet, blijdschap enz. Belangrijk voor een goede emotionele ontwikkeling van een kind is dat er een klimaat van veiligheid en geborgenheid wordt gerealiseerd. Van daaruit kan een kind zichzelf zijn.

We vinden het belangrijk dat de kinderen de gelegenheid krijgen om hun gevoelens zoals boosheid, angst, verdriet en vreugde te uiten. De pedagogisch medewerker zorgt dat zij er is voor het kind, dat er ruimte en ook tijd is te luisteren naar deze emoties. We nemen de gevoelens van de kinderen serieus. Als kinderen vallen, ontkennen we niet dat het pijn doet door te zeggen "je bent al zo'n grote jongen." Huilen mag! We proberen het gevoel van het kind onder woorden te brengen, bijvoorbeeld: "Je vindt het niet leuk hè, dat papa nu weggaat." Het kind moet zichzelf kunnen zijn, maar we leren het kind ook waar de grens is, wat wel en niet kan, bijvoorbeeld: "Je mag boos zijn, maar je mag niet slaan." Het is belangrijk dat de pedagogisch medewerker, luistert, begrip toont, maar ook duidelijke grenzen biedt in de groep.

We zijn ons ervan bewust dat je het verdriet van het kind ontkent door het kind af te leiden of iets anders aan te bieden, toch blijkt dit soms nodig om het kind over zijn verdriet heen te helpen.

Baby's uiten hun gevoelens doorgaans door te huilen. De pedagogisch medewerker zal de oorzaak van dit gedrag opsporen en, als het mogelijk is, wegnemen. Is er geen aanwijsbare reden, dan zal er gekeken worden naar een oplossing waar het kind zich het prettigst bij voelt. In zo'n situatie probeert de pedagogisch medewerker het kind gerust te stellen door op een rustige toon tegen het kind te praten, te benoemen wat zij doet.

Blijven er voor een bepaalde activiteit, speelgoed o.i.d. angstgevoelens bestaan bij een kind dan zal de pedagogisch medewerker naar eigen inzicht handelen. Bepaald speelgoed kan bijv. een tijdje van de groep als daar een kind echt bang voor is. Soms zal een pedagogisch

medewerker ervoor kiezen een kind stap voor stap te laten wennen door extra aandacht en uitleg.

Op al deze manieren zorgen we voor een emotioneel veilige omgeving voor het kind.

Bij (plotselinge) gedragsverandering wordt er altijd eerst naar een oorzaak gezocht (bijv. verandering van slaap- of eetgewoontes, de komst van een broertje of zusje enz.). De groepsleiding speelt hierop in en kan daar eventueel in een spel of kringgesprek aandacht aan schenken. Goede oudercontacten zijn hierbij van groot belang, op de situatie thuis kan dan ingespeeld worden.

Wij vinden het belangrijk dat de groepsleiding tot op zekere hoogte ook haar emoties kan uiten. Kinderen mogen, binnen grenzen, weten dat de pedagogisch medewerker zich niet lekker voelt of boos is. Dit laatste uit zich in de gezichtsuitdrukking en toon van de stem.

3.1.2 Structuur bieden en grenzen stellen

Houvast geven door ervoor te zorgen dat de situatie duidelijk is en blijft voor de kinderen. Kinderen ruimte geven zelf dingen te doen betekent natuurlijk niet dat kinderen alles mogen. Regels zijn nodig omdat kinderen met elkaar de ruimte gebruiken. De regels zijn voor de kinderen duidelijk. Kinderen proberen grenzen af te tasten en te overschrijden om te weten wat de gevolgen zijn. Met de regels stelt de pedagogisch medewerker een duidelijke grens.

3.1.3 Emotioneel ondersteunen

Laten merken dat jij betrokken bent bij wat kinderen beleven, voelen en ervaren. De pedagogisch medewerker biedt emotionele ondersteuning door bijvoorbeeld te troosten als het kind verdriet heeft, oogcontact te maken, toe te lachen, belangstelling te tonen, uit te lokken, aan te moedigen en te prijzen. Kinderen kunnen ook door de contacten met andere kinderen emotionele ondersteuning ervaren.

3.2 Emotionele veiligheid en de fysieke omgeving

Bij de inrichting van onze ruimtes hebben wij de groepen zo ingericht en aangekleed zodat het kind zich hier prettig kan voelen. De groepen zijn fleurig en kleurrijk ingericht. Regelmatig worden de groepen versierd met kleurige posters, maar vooral met het knutselwerk van de kinderen. Het meubilair heeft een warme uitstraling.

De ruimte is bekend en vertrouwd voor een kind door een vaste opstelling van de ruimte met warme kleuren, de mogelijkheid eigen werkjes tentoon te stellen, foto's van kinderen/activiteiten ophangen, weekoverzicht. Een weekoverzicht heeft een menu, activiteiten, wie werken er, etc. en geeft kinderen herkenbaarheid en duidelijkheid. Er is voor ieder kind een eigen postvakje en zak voor eigen spullen.

Er is op de groepen een goede balans tussen uitdaging en rust. Iedere groepsruimte is ingericht met speelhoeken, vrije speelruimte, maar ook rustige hoekjes met kussens waar de kinderen zich terug kunnen trekken.

3.2.1 Groepsinrichting BSO

Door op onze locatie gebruik te maken van verschillende hoeken/ruimtes proberen we een gevoel van veiligheid te creëren. Door deze verdeling splitst de groep zich namelijk op in kleinere groepjes en creëert de afbakening een rust doordat de kinderen minder snel afgeleid en gestoord kunnen worden door anderen. Tevens ontstaat er zo vaak een onderscheid tussen de activiteiten die rust behoeven en de activiteiten die veel kabaal kunnen veroorzaken (lezen, spelletje, etc versus tafelvoetbal, muziek, dansen, toneel, etc.).

Speelgoed is opgeruimd in doorzichtige bakken. Kinderen kunnen zo zien welk speelgoed erin zit en kunnen zelf kiezen en pakken waarmee ze willen spelen. Op die manier stimuleren wij de autonomie van de kinderen.

3.2.2 De buitenruimte

Zo kleurig, met de kleuren die gebruikt worden, bij de fantasieën - van elk kind - een tropische gevoel in de zomer en een fleurige aankleding voor de grijze winter dagen. De Hun Wereld Outdoor is voorzien van alle benodigdheden om de kinderen te vermaken - de Wipwap, dubbele glijbanen de schommels, en de klim attributen, zijn ideaal voor de pret. Ook kunnen de kinderen niet wachten om bij aankomst onmiddellijk te rennen naar de Hun Wereld Outdoor om de dwerg Konijntjes, en de cavia's te begroeten.

3.3 Emotionele veiligheid en de groep

We zorgen voor een bekende dagstructuur door herhaling van activiteiten (groeten bij binnenkomst/vertrek, aan tafel eten/drinken, uitleg van de dag (activiteiten/algemene zaken) Er wordt aandacht besteed aan "emotionele leermomenten" zoals verdriet, plezier, pijn, conflict en grapjes. Bijvoorbeeld als een kind valt, troosten we en geven we woorden aan de gebeurtenis.

Er is aandacht en respect voor de eigenaardigheden van een kind. Bijvoorbeeld van het omgaan met divers gedrag: door met een druk kind iets apart te gaan doen kunnen de andere kinderen rustig verder.

We splitsen de groep regelmatig in kleine groepjes. Bijvoorbeeld een groepje jonge en oude kinderen, een groepje kinderen dat graag voorgelezen wil worden en een groepje kinderen dat extra aandacht kan gebruiken.

3.4 Emotionele veiligheid en het activiteiten aanbod

Er is een aanbod dat aansluit bij de behoefte en de ontwikkelingsvraag van een kind. We dragen de kinderen nieuwe ideeën aan. Er zijn rituelen bij bijvoorbeeld de maaltijd (handen wassen/toilet, eerst bruine boterham, stille moment) het vieren van een verjaardag en komst van een nieuwe groepsgenoot.

3.4.1 Zelfstandigheid en zelfvertrouwen bevorderen

Een positief zelfbeeld ligt aan de basis van zelfvertrouwen en een gevoel van eigenwaarde. In alle groepen wordt veel aandacht besteed aan de zelfstandigheid en het zelfvertrouwen van de kinderen. De kinderen hebben er vaak veel plezier in om zelf iets te kunnen en wij vinden dit belangrijk. Dit begint al bij de baby's en wordt afhankelijk van het niveau van het kind steeds verder uitgebreid. Bijv. bij het aankleden: de baby wordt gestimuleerd om zelf de armen in de mouwen te steken. Op de peuterleeftijd wordt dit uitgebreid naar zichzelf aan- en uit kleden.

Tijdens het eten laten we het kind zelfstandig eten en drinken. Ook het opruimen van 't speelgoed wordt met zijn allen spelenderwijs gedaan waarbij de pedagogisch medewerker de kinderen tot helpen aanspoort door het geven van kleine opdrachten. Om praktische redenen is het niet altijd mogelijk om kinderen voldoende tijd te geven om zich bijvoorbeeld in hun eigen tempo aan te kleden. Er zijn kinderen die alles 'zelf willen doen' maar het is onmogelijk om daar een uur mee bezig te zijn. Dat verstoort het ritme van de groep te veel. Met tips en trucs wordt het kind dan op weg geholpen.

3.5 Emotionele veiligheid en het speelmateriaal

Er is een mogelijkheid om materiaal zelfstandig te gebruiken, we laten kinderen daarbij zoveel mogelijk een eigen invulling geven over het gebruik van het materiaal. We helpen, stimuleren en adviseren kinderen bij het kiezen van nieuw, spannend en uitdagend materiaal.

3.6 Persoonlijke competenties en de interactie met de pedagogisch medewerkers

Kinderen ontwikkelen zich in belangrijke mate zelf, zij zijn de motor van hun eigen ontwikkeling maar zij hebben daar wel wat bij nodig. Het belangrijkste dat kinderen nodig hebben om zich te kunnen ontwikkelen is vertrouwen in zichzelf en in anderen. Voorop staat dat een kind mag zijn zoals het is; dat er respect is voor de eigenheid van ieder kind. De rol van de volwassenen is er op gericht het kind te ondersteunen, een duwtje in de rug te geven en zijn (zelf)vertrouwen te stimuleren zodat hij zelfstandig door het leven leert gaan. De ondersteuning die een kind nodig heeft, verandert naarmate hij groter en zelfstandiger wordt. Geleidelijk aan gaat het kind steeds meer zelf ondernemen. Het is dan belangrijk dat volwassenen ruimte geven voor de ontdekkingsdrang van het kind en inspelen op zijn steeds groter wordende behoefte aan informatie. Het is voor kinderen van belang dat volwassenen de inhoud van hun ondersteuning steeds aanpassen aan het ontwikkelingsstadium van het kind. Een pedagogisch medewerker biedt op diverse manieren ondersteuning. In de volgende paragrafen hebben we enkele voorbeelden opgenoemd.

3.6.1 Respect voor autonomie

Ruimte geven aan de kinderen voor eigen initiatieven, ideeën en wensen en hier positief op ingaan. De pedagogisch medewerker respecteert de autonomie van het kind door hem zo veel mogelijk gelegenheid te geven zelf op onderzoek uit te gaan en hem te respecteren in wie hij is, in wat hij zelf onderneemt en in de keuzes die hij maakt. De indeling van de ruimte en het programma hebben ook invloed op de mogelijkheden voor kinderen om autonomie te ervaren.

3.6.2 Informatie en uitleg geven

Vragen serieus nemen en aansluiten bij de behoefte, het niveau en de belevingswereld van de kinderen. Een kind heeft informatie en uitleg nodig om de wereld te leren begrijpen. Bij het geven van informatie en uitleg is het belangrijk ervoor te zorgen dat het geen eenrichtingsverkeer wordt: de pedagogisch medewerker vertelt, het kind luistert.

3.7 Persoonlijke competentie en de groep

Elk kind krijgt een fotolijstje waarmee hij zijn eigen "ik" kan presenteren. We laten kinderen hun eigen sterke punten inzetten bij activiteiten. Dit doen we door bijvoorbeeld het zelf te laten organiseren of door hen andere kinderen te laten helpen. Er is aandacht voor een duidelijke introductie van nieuwe kinderen op de groep.

3.8 Persoonlijke competenties en het activiteitenaanbod

We geven kinderen prikkels maar laten hen zelf de uitdaging aangaan. In het geven van stimulans houden we rekening met de ontwikkeling(sfase) van het kind.

3.8.1 Baby activiteiten

Activiteiten met de baby's zijn vooral individueel. Samen spelen kunnen baby's nog niet zo goed. We geven ieder kind apart aandacht. Samen met de pedagogisch medewerker kunnen de kinderen handjes klappen, plaatjes bekijken, muziek luisteren, kiekeboe spel, spelen met een rammelaar of activity-center. Afhankelijk van waar het kind aan toe is, wordt er door de pedagogisch medewerker steeds iets nieuws aangeboden. Ook krijgt het kind tijd en ruimte om zelf op ontdekkingstocht te gaan. Om zo zelf uit te vinden waar het plezier in heeft of waar het goed in is.

3.8.2 Activiteiten op het kinderdagverblijf

Tussen het ochtend fruit - drinken en de lunch is er tijd voor een activiteit. Zo'n activiteit is behalve een leuke bezigheid ook een manier om de verschillende ontwikkelingsgebieden te stimuleren. Onder een activiteit verstaan wij al het spel waarbij de pedagogisch medewerker een actieve rol speelt. Zo kan het zijn dat de pedagogisch medewerker zelf actief meespeelt (bijv. bij een kringspelletje). Of dat zij de kinderen even op weg helpt en dan afstand neemt (ze maken samen een lange rails, de kinderen spelen daarna met de trein). Of de kinderen beginnen zelf en de pedagogisch medewerker helpt daar waar dat nodig is (bijv. bij puzzelen).

Daarnaast zijn er nog de "grotere" activiteiten, die voorbereiding van de pedagogisch medewerker vragen. In zo'n geval hebben de pedagogisch medewerkers van tevoren bedacht wat zij willen gaan doen en bieden dat de kinderen aan. Dit gebeurt altijd onder het motto: als je het leuk vindt, mag je meedoen. Kinderen die niet willen hoeven dus niet. Ook wordt er geluisterd naar eigen ideeën van kinderen. Bij vingerverven mogen de kinderen die dat vies vinden een kwast gebruiken of kleuren in plaats van verven. Willen ze liever plakken, dan kan dat ook, maar dan zal met het kind de afspraak gemaakt worden dat het mag, maar bijvoorbeeld als het verven klaar is. Over het algemeen worden dit soort activiteiten in kleine groepjes gedaan. De andere kinderen spelen er omheen of kijken wat er aan tafel gebeurt. Soms is het praktischer om wél met alle kinderen tegelijk aan de slag te gaan. Kinderen die om de tafel heen spelen leiden de andere kinderen af en kinderen die graag ook willen verven vinden het moeilijk te wachten op hun beurt. Het is dan rustiger ze allemaal aan tafel te hebben.

Dit soort activiteiten vinden vaker in de winter en rond feestdagen plaats. We beschikken namelijk over een mooie, ruime buitenspeelplaats en we vinden buiten spelen erg belangrijk voor de kinderen. Bij mooi weer zijn we dus veel buiten te vinden. Daar kunnen de kinderen fietsen, autootje rijden, glijden, met water spelen enz. Tijdens een lange periode van mooi weer worden er ook wel binnen activiteiten naar buiten verplaatst.

3.8.3 De creatieve ontwikkeling

Wij stimuleren de creatieve ontwikkeling van de kinderen door ze allerlei verschillende materialen en activiteiten aan te bieden en ze te laten ontdekken wat je daarmee kan doen. Onder creativiteit verstaan we niet alleen het doen van allerlei handarbeidactiviteiten maar ook het doen van kringspelletjes, spelletjes aan tafel, het maken van en luisteren naar muziek en bezig zijn met fantasiespel.

Bij de handarbeidactiviteiten gaat het er vooral om dat de kinderen vol enthousiasme met het aangeboden materiaal aan de slag gaan. Het uiteindelijke resultaat is dan altijd mooi en verdient de nodige complimenten. Dit soort activiteiten worden meestal met kleine groepjes of zelfs individueel gedaan. Een enkele keer wordt er iets met de hele groep tegelijk gedaan.

Natuurlijk beginnen niet alle kinderen met evenveel enthousiasme aan zo'n activiteit. Sommige kinderen moeten even over een drempel geholpen worden voor ze het echt leuk gaan vinden.

3.8.4 De motorische ontwikkeling

Dit is het proces van het leren beheersen van het eigen lichaam. Naarmate het kind ouder wordt, gaat het zijn bewegingen beter leren coördineren.

De motorische ontwikkeling kunnen we splitsen in de ontwikkeling van de grove motoriek (bijv. leren omdraaien, zitten en lopen) en de fijne motoriek (puzzelen, tekenen enz.)

De motorische ontwikkeling gaat heel snel bij jonge kinderen. Een pasgeboren baby is totaal afhankelijk van anderen, maar binnen 4 jaar heeft het kind een grote mate van zelfstandigheid ontwikkeld. Ieder kind doet dat in zijn eigen tempo, de één is daar actiever in dan de ander.

Het wordt geaccepteerd dat het ene kind met veel enthousiasme aan een nieuwe vaardigheid begint en de andere een langere periode van steeds proberen nodig heeft of die behoefte niet heeft. Wel zit er een grens aan het wachten tot een kind uit zichzelf nieuwe uitdagingen aangaat. Wanneer we zeker weten dat kinderen iets zouden kunnen, geven we hen een zetje in de goede richting om het te doen, omdat we weten dat ze enorm trots zijn als ze iets nieuws kunnen, zoals bijv. het maken van een moeilijke puzzel of het zelf aantrekken van schoenen.

Bij allerlei activiteiten worden de fijne en grove motoriek geoefend. De fijne motoriek wordt geoefend bij b.v. het knutselen, verven, puzzelen en/of spelen met constructiemateriaal, aan- en uitkleden en eten en drinken. De grove motoriek wordt geoefend bij het rennen, fietsen, klimmen enz.

3.8.5 De cognitieve ontwikkeling

De cognitieve ontwikkeling is de ontwikkeling van de wijze waarop de hersenen de informatie die bij de zintuigen binnenkomt, selecteert, uitlegt, opslaat, weer oproept en gebruikt. In de loop van de ontwikkeling van een kind, leert het informatie steeds beter op te slaan in beelden, symbolen, begrippen en onderlinge verbanden. De cognitieve ontwikkeling wordt gestimuleerd door onder andere te werken met thema's. Zo leren de kinderen dat een rups een vlinder wordt, door eerst een boekje te lezen, daarna een plakwerkje te laten maken en dan op pad te gaan, op zoek naar een rups. Zo zijn er nog veel meer verschillende thema's. Ook door verschillende spelletjes, puzzeltjes en verhaaltjes wordt de cognitieve ontwikkeling gestimuleerd.

Bij baby's begint de verstandelijke ontwikkeling met het vasthouden, proeven, kijken naar en bewegen van voorwerpen. Hierdoor leren de kinderen deze voorwerpen kennen en herkennen om vervolgens te leren combineren en het ontdekken van oorzaak en gevolg. Zo verandert het spelmateriaal van een rammelaar in een activity-center, vormenstoof of kiekeboe-spel. Naarmate het kind zich beter kan voortbewegen, gaat het steeds meer de wereld om zich heen verkennen.

Afhankelijk van waar het kind aan toe is wordt er door de pedagogisch medewerker steeds iets nieuws aangeboden. Ook krijgt het kind tijd en ruimte om zelf op ontdekkingstocht te gaan. Om zo zelf uit te vinden waar het plezier in heeft of waar het goed in is.

Een belangrijk onderdeel van de verstandelijke ontwikkeling is de taalontwikkeling. De kleinste baby's reageren al op het praten van de groepsleiding door zelf ook geluidjes te maken. Naast het reageren op deze geluidjes wordt de taalontwikkeling ook gestimuleerd door het zingen van liedjes, het lezen van boekjes en het benoemen wat we doen (bijv. bij het verschonen). Zo leert het kind z'n eerste woordjes, gaat begrijpen wat anderen zeggen en gaat uiteindelijk zelf praten.

Bij de wat oudere kinderen komen daar de groepsgesprekjes bij. Het kind wordt gestimuleerd tot praten door iets te vertellen en/of de vragen van de pedagogisch medewerker te beantwoorden. De pedagogisch medewerker blijft zo alert op de taalontwikkeling van de kinderen.

Door de vaste dagindeling leert het kind het verloop van de dag kennen: na eten komt verschoning/toilet en slapen enz. In de dagindeling zitten steeds weer vaste momenten waarop er tijd en aandacht is voor de verstandelijke ontwikkeling. Tijdens het aan tafel zitten is er tijd voor de groepsgesprekjes en tijdens het eten worden de kinderen gestimuleerd na te

denken bij allerlei vragen, zoals wil je nog brood, wil je een hele/halve boterham, wat wil je erop enz.

In de groepen wordt ook wel met thema's gewerkt om zo dieper op een bepaald onderwerp in te gaan. Afhankelijk van het thema wordt d.m.v. gerichte handarbeidactiviteiten, maar ook d.m.v. spelletjes, verhalen en buitenactiviteiten het een en ander geleerd over een onderwerp.

3.8.6 Zintuiglijke ontwikkeling

De zintuigen geven via de zenuwbanen informatie door aan de hersenen. De hersenen zetten die vervolgens al dan niet om in acties. Er is een wisselwerking tussen de ontwikkeling van de zintuigen en het verstand. Zintuigen stimuleren de cognitieve ontwikkeling en omgekeerd ook.

Bij baby's begint de zintuiglijke ontwikkeling met het vasthouden, proeven, kijken naar en bewegen van voorwerpen. Hierdoor leren de kinderen voorwerpen kennen en herkennen om vervolgens te leren combineren en het ontdekken van oorzaak en gevolg. Zo leer je bijv. dat als je iets warm nadert, voorzichtig moet zijn dat je je niet verbrandt. Door te ervaren leert een kind gevaren te kennen. De eerste twee jaren zijn kinderen vooral bezig de zintuigen te ontwikkelen.

Wij stimuleren deze ontwikkeling ook door bijvoorbeeld: baby's van een spiegel tot zachte vacht van baby muziek tot verschillende lichtjes, rammelaar tot piep boekjes te geven. Met dreumesen/peuters verschillende voelspelletjes of proefspelletjes te doen.

Naarmate het kind zich beter kan voortbewegen, gaat het steeds meer de wereld om zich heen verkennen. Afhankelijk van waar het kind aan toe is wordt er door de pedagogisch medewerker steeds iets nieuws aangeboden. Ook krijgt het kind tijd en ruimte om zelf op ontdekkingstocht te gaan.

3.9 Persoonlijke competenties en het speelmateriaal

Door te spelen ontwikkelen kinderen hun lichaam, verstand, taal, gedrag, gevoelsleven, en fantasie. Spel materiaal, spelen en spelactiviteiten zijn hulpmiddelen bij die ontwikkeling.

Ook voor het oefenen van vaardigheden, kwijtraken van overtollig energie, verwerken van ervaringen, ontspannen en plezier, is het spelen van groot belang. Spelen speelt daarom een grote rol bij de ontwikkeling. Daarom vinden wij het belangrijk dat de kinderen voldoende mogelijkheden krijgen om te spelen, zowel binnen als buiten.

Wij bieden de verschillende spelen aan:

- Bewegingsspel: loopkarretje, fietsen, ballen, babygym, dansen op muziek;
- Constructiespel: blokken en de vormenkubus, duplo en puzzels;
- Exploratief spel: verven en kleien, plakken, spelen met water en zand;
- Sociaalspel: kringspelletjes, bord spelletjes, liedjes zingen;
- Fantasiespel: boekjes lezen zonder tekst, poppen- en verkeedhoek.

Speelgoed heeft een belangrijke functie in het kinderspel, het lokt immers uit tot spelen. Het speelgoed moet dan ook fantasierijk zijn zodat het meerdere mogelijkheden heeft.

Bijvoorbeeld met houten blokken kun je bouwen wat je maar wilt, maar je kunt er ook een trein van maken (een hele rij achter elkaar). Je kunt ze gebruiken als boodschappen die je haalt bij de winkel enz. Het aanwezige speelgoed dat aanwezig is op de stamgroep zal niet in grote hoeveelheden worden aangeboden maar juist in kleinere hoeveelheden. Overdaad schaadt: te veel speelgoed kan ook het tegengestelde effect bereiken en kan leiden tot verveling. Door al

het aanbod kunnen de kinderen niet meer kiezen. We maken dan zelf een selectie en bergen de helft van het speelgoed tijdelijk op.

De praktijk wijst uit dat, als deze middelen voor de kinderen voor het pakken liggen, ze gebruikt worden als speelgoed. Hierbij spelen de pedagogisch medewerkers vaak ook mee om de kinderen tot spel en reacties te lokken.

Omdat er op de groepen een groot verschil in leeftijden van kinderen kan zijn tussen de oudste en de jongste en de kinderen in hele andere ontwikkelingsfases zitten, is ook niet elk speelgoed geschikt voor elk tijdstip van de dag. Vaak als de kleine kinderen slapen gaan we met kleiner materiaal aan de slag zodat gevaarlijke situaties vermeden worden.

Puzzels en andere educatieve materialen (maar zo ook het poppenhuis, de werkbank en het keukentje) zijn niet voor de kinderen toegankelijk maar worden met regelmaat aangeboden. Dit om de kinderen bewust met deze middelen om te laten gaan. Tevens geeft het natuurlijk materiaal zoals hout een pure spelbeleving, hout voelt immers anders aan dan steen. Het ontdekken van de verschillen tussen speelgoed en de eigenheid van het materiaal roepen verschillende zintuiglijke belevingen op.

Spelen met natuurlijk materiaal geeft dan ook spelstimulans, immers spelen met water en zand geeft veel plezier. Minder karakteristiek is plastic speelgoed door de verscheidenheid aan verschijningsvormen en toepassingen. Natuurlijk is plastic speelgoed uit hygiënisch oogpunt en gewicht een betere keus vooral voor de baby's.

We hebben een grote variëteit aan speelgoed dat aansluit bij de verschillende spelgebieden. Het kind kan hierdoor nieuwe uitdagingen aangaan. Door de kinderen met verschillend speelgoed te laten spelen, wordt beroep gedaan op het stimuleren van zintuiglijke ervaringen en motoriek.

Het is leuk om te zien hoe de kinderen de verschillende eigenschappen van materialen ontdekken. Zo zullen de kleintjes plaksel nog niet ervaren als iets waarmee je kan plakken, maar als iets waarmee je lekker kunt smeren en kliederen. Naarmate de kinderen wat ouder worden leggen we er meer de nadruk op dat het de bedoeling is om ermee te plakken. Zodat de kinderen hun creativiteit kunnen ontwikkelen wordt gebruik gemaakt van; kleurpotloden, viltstiften van verschillende diktes, kinderscharen, verf, papier, klei, blokken maar ook waardeloos materiaal zoals lege wc rollen, lege dozen enz.

3.10 Sociale competenties en de interactie met de pedagogisch medewerkers

De pedagogisch medewerker stimuleert het samen zijn bij de baby's door liedjes zingen, boekjes lezen, spelletjes doen en knutselen. Alle kinderen krijgen wel eens ruzie. In eerste instantie laat de pedagogisch medewerker de kinderen ruzie zelf oplossen. Daar waar dit niet lukt, helpt de pedagogisch medewerker de kinderen naar oplossingen te zoeken.

3.11 Sociale competenties en de fysieke omgeving

De groepsruimtes binnen **Kinderopvang Hun Wereld** zijn ingericht met speelhoeken die aanzetten tot gezamenlijk spel; zoals verkleedkleding in de huishoek, waar kinderen zich kunnen verkleeden als vader en moeder. Ook is er een autohoek met een groot autokleed met meer autootjes zodat er meerdere kinderen tegelijk met de autootjes kunnen spelen.

Gezamenlijke activiteiten worden aan tafel gedaan. Sociale competenties kunnen hier volop spelenderwijs geoefend worden zoals het op je beurt wachten bij het aangeven van wat je op je boterham wil en het elkaar vragen om iets door te geven.

3.12 Sociale competenties en de groep

Binnen de groep is de omgang met elkaar heel belangrijk. De kinderen worden gestimuleerd om elkaar te waarderen, te respecteren en rekening te houden met elkaar.

De kinderen wordt geleerd dat ze niet alleen aan zichzelf maar ook aan anderen moeten denken. Dit betekent dat het kind even moet wachten totdat de ander uitgepraat is of totdat de ander klaar is met een bepaald speeltje. De kinderen worden serieus genomen en geaccepteerd zoals ze zijn. Kinderen worden vrij gelaten of ze mee willen doen aan een bepaalde activiteit. En geeft een kind bijvoorbeeld aan alleen te willen spelen dan wordt daar ruimte voor gecreëerd. Samen spelen vinden we belangrijk, maar er moet ook ruimte zijn om iets alleen te doen.

De baby's zijn vooral individueel bezig. Ze beleven plezier aan door o.a. naar elkaar te kijken. Bij baby's stimuleren wij het contact met elkaar, door ze bij elkaar in de box te leggen of ze naast elkaar in een wipstoeltje te zetten en ze naar andere kinderen te laten kijken te luisteren en elkaar aan te raken.

Bij de grotere kinderen wordt het groepsgebeuren belangrijker. De kinderen zijn meer gericht op het met elkaar samenzijn in de groep. Ze leren dat ze niet alleen aan zichzelf moeten denken maar ook rekening moeten houden met de andere (kleinere) kinderen.

Wij willen de kinderen leren, voor zover ze daar al aan toe zijn, zich in anderen te verplaatsen door situaties uit te leggen. Wij stimuleren dat kinderen zorg en verantwoordelijkheidsgevoel krijgen voor elkaar, door ze spelenderwijs te leren rekening houden met elkaar. We leren ze bijvoorbeeld voorzichtig te spelen als er een baby in de buurt is of betrekken af en toe een peuter bij de verzorging van de baby's. Kinderen ontwikkelen ook vriendschappen met elkaar. Ze herkennen hun groepsgeenootjes en bij binnenkomst zijn de kinderen blij elkaar te zien. Er wordt door de grotere kinderen bewust gekozen naast wie men aan tafel zit of met wie men iets wil doen. Door de pedagogisch medewerker wordt natuurlijk in de gaten gehouden dat er geen kinderen buiten de groep komen te staan. Wanneer er een ruzie ontstaat tussen kinderen wordt dit niet altijd door de groepsleiding opgelost, kinderen moeten leren zelf dingen op te lossen waardoor de zelfstandigheid en zelfredzaamheid vergroot worden.

Door dit samen leven, samen spelen, dingen delen, elkaar helpen en van elkaar leren, leert het kind zijn sociale kwaliteiten kennen en te ontwikkelen.

Zelfstandigheid speelt ook een rol in het contact met anderen. Als een kind bijvoorbeeld iets van een ander kind wil, stimuleren we het om dat zelf te vragen, in plaats van naar de pedagogisch medewerker toe te komen. Dit zelfstandig dingen proberen en laten slagen, ontdekken waar je goed in bent, geeft het kind zelfvertrouwen. De pedagogisch medewerker laat het kind zoveel mogelijk vrij in dit proberen en ontdekken.

3.13 Sociale competenties en het activiteiten aanbod

Bij ons activiteiten aanbod komen de sociale vaardigheden te pas. Bij gezamenlijke activiteiten moeten kinderen bijvoorbeeld overleggen, op elkaar wachten en naar elkaar luisteren. Sociale vaardigheden die de pedagogisch medewerkers de kinderen dan bijbrengen.

Soms is het praktischer om met alle kinderen tegelijk aan de slag te gaan. Kinderen die om de tafel heen spelen leiden de andere kinderen af en kinderen die graag ook willen verven vinden het moeilijk te wachten op hun beurt. Het is dan rustiger ze allemaal aan tafel te hebben.

Dit soort activiteiten vinden vaker in de winter en rond feestdagen plaats. We beschikken namelijk over een mooie, ruime buitenspeelplaats en we vinden buiten spelen erg belangrijk voor de kinderen. Bij mooi weer zijn we dus veel buiten te vinden. Daar kunnen de kinderen

fietsen, autootje rijden, glijden, met water spelen enz. Tijdens een lange periode van mooi weer worden er ook wel binnen activiteiten naar buiten verplaatst.

3.14 Sociale competenties en het speelmateriaal

Met de inzet van individueel spel (puzzelen) en gezamenlijk spel (gezelschapsspel, samen buiten spelen of in een hoek), het aanbod van uitdagend en grensverleggend ontwikkelingsgericht materiaal, stimuleren wij sociale competenties bij de kinderen. Zo worden er veel gezelschapsspelletjes gespeeld op de BSO en bij het spelen van die spelletjes gebruiken kinderen verschillende sociale vaardigheden als het op je beurt wachten, samenwerken, samen plezier beleven en zoals communicatieve vaardigheden als overleggen en naar elkaar luisteren.

3.15 Normen- en waardenoverdracht en de interactie met de pedagogisch medewerkers

Door het geven van het goede voorbeeld leren kinderen veel. Toch moeten wij soms grenzen stellen aan wat kinderen mogen en blijft corrigeren nodig. Deze grenzen moeten duidelijk zijn voor de kinderen en ook aan hen uitgelegd worden.

Om veiligheidsredenen moeten overmoedige kinderen (zien zelf het gevaar niet van wat ze doen) tegen zichzelf beschermd worden. Ook is het belangrijk dat de grotere kinderen rekening houden met de kleintjes enz.

Wanneer dingen gevaar op leveren voor kinderen zal de boodschap kort en duidelijk zijn: dit mag niet. In minder gevaarlijke situaties zal de pedagogisch medewerker het kind vanuit zichzelf toespreken: ik wil niet dat jij dit doet, want.../ ik vind... verder zullen kinderen gestuurd worden door het belonen van gewenst gedrag en het negeren van ongewenst gedrag: liever tegen het kind dat lekker zit te eten zeggen "wat zit jij goed te eten!" in de hoop dat de buurman ook zijn vork weer ter hand neemt, dan deze buurman confronteren met zijn niet-eten.

Bij onenigheid tussen de kinderen wordt gestimuleerd dat de kinderen dit eerst zelf proberen op te lossen voordat de groepsleiding ingrijpt. Natuurlijk houdt zij in de gaten of haar hulp hierbij geboden is. De groepsleiding kent haar kinderen en weet wie ze hierin moet stimuleren of juist af moet remmen.

Gedrag dat gevaar/pijn oplevert voor het kind zelf of voor anderen wordt door de groepsleiding niet geaccepteerd. Net als herhaaldelijk niet luisteren, dingen kapot maken, en ander storend gedrag. De pedagogisch medewerker zal het kind duidelijk maken dat dit niet mag en waarom dit niet mag. Ook hier weer door middel van de ik-boodschap. Wordt dit gedrag herhaaldelijk vertoond door hetzelfde kind, dan kan het kind door de pedagogisch medewerker even (niet langer dan 3-4 minuten) buiten de activiteit geplaatst worden. Dit kan variëren van even niet mee mogen doen tot apart op een stoeltje of even bij de pedagogisch medewerker komen. We hopen het kind hiermee te leren dat dit gedrag echt niet getolereerd wordt.

Onze communicatieregels naar kinderen zijn:

- Op ooghoogte met het kind communiceren;
- Niet schreeuwen;
- Naar het kind toelopen;
- Elkaar uit laten praten;
- Op kindniveau praten;
- Benoem je gevoel;
- Zorg dat het gesprek niet te lang duurt;

- Een open/ uitnodigende luisterhouding aannemen;
- Positieve benadering;
- Vat het gesprek kort samen.

Kinderopvang Hun Wereld vindt het van belang dat het kind zich ontwikkelt tot een “goed” mens. Een mens dat eerlijk is, respect toont voor zichzelf, de ander en de omgeving. Een mens dat zijn verantwoordelijkheden kent, die open staat voor het unieke van ieder individu en sociaal denkend is.

Wij bieden ieder kind de ruimte om temperament en kwaliteiten tot ontwikkeling te laten komen. Wij zullen het kind ondersteunen in zijn gevoelens en emoties en zullen in onze houding laten blijken dat het kind serieus genomen wordt en dat het er mag zijn.

Binnen onze opvang vinden wij het belangrijk dat we elkaar groeten bij binnenkomst en vertrek, zowel leiding als het kind. Dit doen we door zelf het goede voorbeeld te geven en het te blijven herhalen voordat we naar binnen gaan. We letten erop dat we elkaar aankijken en met de naam aanspreken. We leren de kinderen niet door elkaar heen te praten, respect te hebben als iemand anders praat, luisteren naar elkaar. Dit doen we door: beurten geven en uitleg waarom, time out als het uit de hand loopt, kleine groepjes aan tafel, kinderen de volle aandacht geven als ze iets vertellen. We benaderen de kinderen positief in alle situaties. Dit doen we door: complimentjes geven, als een kind naar binnen rent zeggen “ dat is gevaarlijk, straks val je, wil je anders niet lekker buiten gaan spelen?”

3.16 Normen- en waardenoverdracht en de fysieke omgeving

De binnen- en buitenruimte zetten wij in bij de overdracht van normen en waarden door heldere en eenduidige afspraken te maken over wat wel en niet mag in alle ruimtes. Dit doen we door: kinderinspraak (welke regels stellen we op voor deze ruimte en bij het gebruik van de ruimte: wie ruimt er op, wie veegt er, etc.). De regels geven we telkens op een positieve manier weer en benadrukken het gewenste gedrag. Dus bijvoorbeeld ‘We lopen binnen rustig’ in plaats van: ‘niet rennen!’). We geven uitleg waarom er bepaalde regels zijn, die niet veranderd kunnen worden. We richten hoeken in met een duidelijke functie, leeshoek, poppenhoek, muziekrimte.

3.17 Normen- en waardenoverdracht en de groep

Door in de groep afspraken gemaakt te hebben over wat gezien wordt als storend gedrag, is een vorm van normen en waardeoverdracht waarbij wij de groep gebruiken.

Wij vinden dat positief gedrag gestimuleerd en evt. beloond moet worden en dat negatief/ongewenst gedrag gecorrigeerd moet worden. Uitgangspunt hierbij is dat het kind beloond gedrag zal herhalen en zich eigen maakt en “gecorrigeerde” gedrag zo veel mogelijk achterwege zal laten. Dit is nodig voor een goede persoonlijkheidsontwikkeling en is de basis voor het aanleren van verantwoordelijkheden.

De pedagogisch medewerker benaderen kinderen op een respectvolle en positieve manier, bouwen een goede band met de kinderen op en zijn consequent in hun handelen.

Zij werken op een opbouwende wijze met elkaar als groepsleiding, met de kinderen en met de ouders. Kinderen mogen dingen uitproberen, maar pedagogisch medewerkers bewaken hierbij altijd de grenzen en stimuleren waar mogelijk.

Binnen Kinderopvang Hun Wereld hanteren wij de volgende regels t.a.v. belonen en corrigeren:

- Belonen en corrigeren dient te gebeuren in een goede balans en dosering.

- Belonen en corrigeren moet op het juiste tijdstip plaatsvinden. Het dient aan te sluiten bij het gedrag waarop het betrekking heeft. Ouders worden indien nodig ingelicht maar het moment is dan al afgehandeld door de pm-er.
- De beloning en correcties dienen zoveel inhoudelijk overeen te komen met het gedrag waarop ze betrekking hebben. Daarbij proberen we de kinderen zoveel mogelijk zelf de consequenties te laten dragen voor het gedrag.
- Wil het belonen en corrigeren optimaal effect hebben, dan dient het kind de relatie tot het gedrag waarop ze betrekking hebben in te zien. Vooral bij een correctie is het goed uit te leggen waarom het kind op dat moment gecorrigeerd wordt.

Hieronder een beschrijving van manieren van belonen en “corrigeren” binnen **Kinderopvang Hun Wereld**.

Belonen:

- Door middel van complimenten geven: Goed zo, goed gedaan”
- Door middel van bemoedigende opmerkingen: ”Wat kun jij dat goed, jij bent wordt al heel groot!”
- Door middel van een glimlach, knipoog.
- Door middel van een aai over de bol, schouderklopjes of een knuffel.
- Door middel van iets extra’s te geven, bijvoorbeeld een stickertje.
- Door middel van een high five of het kind mee laten helpen.

Corrigeren:

- Door middel van het kind even apart te zetten op een stoeltje of even op een rustige plek binnen de groep. Het kind uit de situatie halen creëert rust voor kind en diens omgeving.
- Door het benoemen van het gewenste/verwachte gedrag.
- Door het goede voorbeeld te geven, bijvoorbeeld wanneer een kind langdurig hard schreeuwt zal er naar het kind toegelopen worden gaan we door de knieën zodat we op oog-hoogte van het kind zijn. We vragen dan op een normale toon en volume of het kind ons wil aankijken en benoemen dan rustig bijvoorbeeld: “Ik vind het niet fijn dat je zo hard schreeuwt, mijn oren doen er pijn van en andere kindjes schrikken van je.”
- Door een duidelijke consequentie te benoemen wanneer het kind het ongewenste gedrag blijft volhouden en het kind de verantwoordelijkheid hier voor te geven. Bijvoorbeeld: “Ik heb je nu 3x gevraagd om zachter te praten de volgende keer als je weer zo hard schreeuwt zet ik je even apart op de stoel.”
- Door de houding en gelaatsuitdrukking van de pedagogisch medewerker kan kracht bijgezet worden om het kind op de gewenstheid of ongewenstheid van zijn gedrag te wijzen.

Nadat een kind zich heeft laten corrigeren vinden wij het belangrijk het kind hiervoor weer direct te belonen. Het geven van complimenten is hierbij cruciaal. We gaan na een kleine correctie gezellig verder met het dagprogramma en als een kind even apart heeft gezeten dan wordt kort de situatie doorgesproken over wat wel en niet wenselijk is, nadien knuffelen we even wordt er sorry gezegd en dan is alles weer goed. Wat duidelijk moet zijn is dat slechts het gedrag wordt afgekeurd op dat moment, maar het kind zelf zeker niet afgewezen wordt. Het vertrouwen tussen pedagogisch medewerker en kind zal hierdoor niet geschaad worden, het is slechts een leermoment.

3.18 Normen- en waardenoverdracht en het activiteitenaanbod

3.18.1 Festiviteiten

Feesten zijn cultureel bepaald en een middel bij normen en waardenoverdracht. Het is feest in de groep als een kind of een pedagogisch medewerker jarig is. De slingers worden opgehangen en natuurlijk krijgt de kleine jarige een feestmuts op. Er is een cadeautje gekocht en de jarige neemt iets lekker mee om uit te delen. Omdat er door het jaar heen veel feestjes zijn, vragen we de ouders hier bij de keuze van de traktatie rekening mee te houden. Houd het bij één kleine traktatie en liever geen of niet te veel zoet.

Verder wordt er aandacht besteed aan Pasen, Sinterklaas en Kerst. De groepen worden dan mooi versierd en er is een gezamenlijke maaltijd. Tegenwoordig wonen wij in een multiculturele samenleving. Dit brengt meer soort festiviteiten met zich mee. Wij vieren niet iedere festiviteit, maar houden wel rekening met deze speciale dagen, mocht een ouder hier behoefte aan hebben.

In de zomer houden we een zomerfeest waarbij een thema centraal staat (zoals beestenfeest, pyjama bal of clowntjesfeest). De kinderen mogen dan verkleed komen en er zal die dag een speciaal programma zijn.

Vanwege het feit dat we in een multiculturele gemeenschap leven (en dus met verschillende culturen te maken hebben op onze kinderopvang), vinden wij het belangrijk om kennis te maken met de cultuur van jezelf en van een ander. Om deze reden wordt er binnen **Kinderopvang Hun Wereld** zoveel mogelijk rekening gehouden met feesten uit andere culturen. Ook wordt er jaarlijks vanuit een ander cultuur een feestdag uitgekozen. Bijvoorbeeld zijn er Islamitische kinderen, dan vieren we het Suikerfeest. Of Divali voor de Hindoestaanse kinderen. Wij willen hierin aan de behoefte van onze ouders voldoen.

Wij kiezen ervoor om ieder jaar een ander cultureel feest te belichten binnen **Kinderopvang Hun Wereld**.

3.18.2 Omgaan met milieu en omgeving

Ook dit jaar wordt er aandacht aan het milieu besteed. We besteden onder andere op de volgende manieren aandacht aan het milieu:

- Er vinden binnen onze opvang allerlei activiteiten plaats, waarbij milieuvriendelijk of kosteloos materiaal gebruikt wordt. Voorbeelden hiervan zijn melkpakken, wc-rollen en lege doosjes.
- Dit kosteloos materiaal verzamelen we zelf en soms helpen ouders ons daar ook bij.
- Naast het verzamelen van en knutselen met kosteloos materiaal, verzamelen we batterijen in een batterijenbak.
- Ook verzamelen we glas. Dit wordt dan samen met de kinderen naar de inzamelingspunten gebracht.

Verder proberen wij kinderen milieu bewust te maken door kinderen erop te wijzen rommel niet buiten op straat te gooien maar in de prullenbak, de kranen niet te lang open te laten staan, apparatuur uit te doen wanneer het niet gebruikt wordt, respect hebben voor de dingen in de natuur, enz.

3.19 Normen- en waardenoverdracht en het speelmateriaal

In onze doelstelling zoals geformuleerd in de inleiding van dit plan, maar ook in de voorgaande stukjes, zijn al heel wat normen en waarden voorbij gekomen waaronder:

- Waarderen en respecteren van jezelf en van anderen;
- Sociaal zijn;

- Eerlijk zijn;
- Zorgvuldig omgaan met spullen;
- Respect voor privacy.

De meeste van deze normen en waarden worden spelenderwijs aan de kinderen meegegeven. We doen een spelletje en iedereen die wil, mag meedoen.

4 Vertrouwd en veilig: De randvoorwaarden

4.1 Inschrijving en plaatsing

Ouders benaderen ons via de website of telefonisch voor een rondleiding op onze opvang. Tijdens de rondleiding vertellen we ouders over ons beleid ten aanzien van pedagogiek, eten en drinken, slapen, buiten spelen en dergelijke. Als ouders zich willen inschrijven, verwijzen we door naar het inschrijfformulier op de website. Zodra er plek is op de voorkeursdagen van de ouders, wordt een afspraak gemaakt voor het kennismakingsgesprek en de intake. Ouders ontvangen een plaatsingsovereenkomst en worden geïnformeerd over ons beleid ten aanzien van het samenvoegen, de combinatiegroep, mentorschap en de opvang op de tweede stamgroep. Als ouders akkoord gaan met ons aanbod, tekenen ze de overeenkomst in tweevoud

4.1.1 Kennismakingsgesprek (intake)

Ongeveer een week voor de aanvang van de opvang worden ouders uitgenodigd voor een intakegesprek om kennis te maken met het kinderdagverblijf, de pedagogisch medewerkers en de leidinggevende. Het gesprek wordt gevoerd met de mentor van het kind. Ouders krijgen ook uitgebreide informatie over de dagelijkse gang van zaken op het kinderdagverblijf. Wij vragen naar gewoontes en interesses van het kind en gegevens met betrekking tot voeding, slapen en eventuele ziektes en allergieën. Ook worden er tijdens het gesprek wenafspraken gemaakt.

4.2 Wenbeleid

De wenperiode is van groot belang voor ouder, kind, de pedagogisch medewerker en de andere kinderen van de groep waar het kind geplaatst wordt. Er is sprake van een nieuwe situatie en iedereen moet daaraan wennen. Het wenkind krijgt extra aandacht van de pedagogisch medewerkers en ondersteunende medewerkers. Langzaam kan hij dan wennen aan de nieuwe omgeving, aan alle nieuwe gezichten en geluiden en ook aan het dagritme. We raden ouders aan om iets vertrouwds mee te geven van thuis, bijvoorbeeld een knuffel of een doekje (of een shirt met de vertrouwde geur van moeder).

4.2.1 Intern wenbeleid (KDV en BSO)

We spreken over intern wennen wanneer een kind doorstroomt naar een volgende stam- of basisgroep. De lijnen tussen de pedagogisch medewerkers zijn kort, zowel van het kinderdagverblijf als de BSO. Omdat er ook gewerkt wordt met de combinatiegroep en een opendeurenbeleid, is de nieuwe groep geen vreemde plek voor het kind en verloopt de overgang soepeler. In teamoverleggen wordt besproken welke kinderen er door gaan stromen en bespreken de mentors (oude en nieuwe groep) hoe zij het kind het beste kunnen laten wennen. De wendagen worden besproken met de ouders. De oude mentor en de nieuwe mentor maken onderling afspraken over de wenmomenten die ongeveer een maand voor de overgang plaatsvinden. Over het algemeen gaat het wenkindje een paar keer spelen op de andere groep voordat hij helemaal overgaat. De oude mentor verzorgt de warme overdracht en draagt tevens formeel het kinddossier over. Een maand voordat het kind doorstroomt naar de BSO, vindt er opnieuw een intakegesprek plaats met de ouder. Tijdens dit gesprek wordt ook het overdrachtsformulier overhandigd aan de ouder voor de basisschool (of andere BSO).

4.2.2 Extern wenbeleid

We spreken over extern wennen wanneer het gaat om kinderen die nieuw zijn binnen **Kinderopvang Hun Wereld**. Tijdens het intakegesprek worden er afspraken gemaakt over het wennen. De afspraken worden vastgelegd. Over het algemeen wordt er twee keer een dagdeel wennen afgesproken, voordat het kind de volledige contracturen wordt opgevangen.

Tijdens de wenperiode worden ouders door de pedagogisch medewerker van de groep wegwijst gemaakt binnen de opvang. Er wordt een kapstokplek aangewezen, het mandje wordt klaargemaakt en een bedje toegewezen. Ouders mogen altijd bellen als ze willen weten hoe het met hun kind gaat. Na afloop van de eerste wendag maken we afspraken voor de volgende. Als we merken dat het kind (of ouder) meer tijd nodig heeft om te wennen, dan stellen we gemaakte afspraken bij. Zo kan het zijn dat de wenperiode verlengt wordt of juist verkort als het heel goed is gegaan en de ouders dringend opvang nodig hebben.

4.3 Ruildagen en extra opvangdagen

Voor het ruilen van dagen of extra dagen afnemen doen we niet moeilijk, mits de maximale groepsgrootte en de huidige BKR dit toelaat. Ruildagen en extra opvangdagen worden minimaal 2 weken van te voren aangevraagd door de leidinggevende een email of whatsapp bericht te sturen. De leidinggevende onderzoekt wat de mogelijkheden zijn en laat de ouder weten wat er kan. Ruilen is toegestaan binnen twee weken. Het is niet toegestaan om ziekte-, vakantie-, feest- en sluitingsdagen te ruilen.

4.4 Brengen, ophalen en afmelden

Bij het brengen en ophalen is het belangrijk om te weten wie verantwoordelijk is voor het kind. Ouders zijn TOT de overdracht zelf verantwoordelijk voor hun kind. Zodra de overdracht is geweest, is de pedagogisch medewerker verantwoordelijk. Bij het ophalen geldt dit ook. Zodra de overdracht is geweest, is de ouder verantwoordelijk voor het kind. Hiermee willen we duidelijkheid geven zodat er geen ongemakkelijke of afwachtende situaties ontstaan bij het halen en brengen.

Indien de ouders niet op het gebruikelijke telefoonnummer te bereiken zijn, vragen wij de ouders door te geven op welk telefoonnummer zij wel te bereiken zijn of wie er anders in geval van nood beschikbaar is. In verband met de hygiëne dienen zowel medewerkers als ouders overschoenen te dragen of buitenschoeisel uit te trekken. Huisdieren worden niet toegelaten, ook niet bij het halen en brengen. De kinderwagens dienen 'opgeklapt' en op de daarvoor bestemde plaats gezet te worden.

4.4.1 Brengen

Alle kinderen moeten vóór 9.00 uur gebracht zijn. Wanneer dit niet mogelijk is, verwachten wij voor die tijd een telefoontje of WhatsApp van de ouder. Bij binnenkomst dient de ouder de jas en schoenen van het kind zelf uit te trekken en op te bergen op de daarvoor bestemde plaats. De kinderen dienen, voordat ze naar het kinderdagverblijf komen, thuis te hebben ontbeten. Vanaf 8.00 uur kan er, indien gewenst, flesvoeding aan de baby gegeven worden.

4.4.2 Ophalen

Als het nodig is kunnen ouders hun kind op elk gewenst moment komen ophalen, maar voor de rust en de regelmaat van de kinderen is het prettig dat dit beperkt/gestructureerd wordt tot: ophalen tussen 16.30 uur tot 18.30 uur. Wij verzoeken ouders ons te bellen wanneer zij afwijken van de vaste haaltijden om zo de emotionele veiligheid van alle kinderen te waarborgen. Wij kunnen kinderen dan voorbereiden zodat zij hun spel af kunnen ronden. Voor kinderen is het verder ook belangrijk dat ouders op tijd zijn met ophalen.

2.4.4 Ophalen door derden

Indien het kind door iemand anders wordt opgehaald, moeten wij dit van te voren weten, anders wordt het kind niet meegegeven. Indien niet vooraf doorgegeven is dat iemand anders het kind komt ophalen, nemen wij contact op met een van de ouders. Wij geven geen kinderen mee als het niet duidelijk geregeld is en vragen ouders hun begrip hiervoor. Ook geven we geen kinderen mee aan 'kinderen' jonger dan 12 jaar. Tijdens het intakegesprek vragen wij naar foto's van mensen die eventueel het kind op zouden kunnen komen halen. Dit wordt in

een mapje op de groep bewaard en is ter herkenning voor de pedagogische medewerkers. Bij twijfel vragen wij om een legitimatiebewijs.

4.5 Afmelden

Wij verzoeken ouders hun kind voor 9.00 uur telefonisch af te melden. Vakanties en/of vrije dagen kunnen ouders schriftelijk doorgeven aan de pedagogische medewerker of per mail via info@hunwereld.nl. Wij verzoeken ouders, in verband met de planning van de pedagogische medewerkers, hun vakantie uiterlijk één maand van te voren door te geven.

Het is niet mogelijk het kind op het laatste moment alsnog te brengen wanneer deze is afgemeld. Indien de ouder het kind toch wil brengen tijdens een opgegeven vakantie, dan dient de ouder dit minimaal 2 weken van te voren te melden. Het is dan mogelijk dat er geen ruimte meer is.

5 Opvang in stamgroepen

De wet kinderopvang (IKK) verplicht kinderopvanginstellingen om kinderen in stamgroepen op te vangen. Stamgroepen kenmerken zich door een vaste groep kinderen die in een vaste groepsruimte worden opgevangen door vaste pedagogisch medewerkers. Ook is het bekend wat de maximale omvang is van de stamgroep.

5.1 Elfjesland en Smurfenland

Het kinderdagverblijf van Kinderopvang Hun Wereld heeft een verticale en een horizontale stamgroep:

- Elfjesland, 0 - 2 jaar, maximaal 7 kindplaatsen;
- Smurfenland, 1 - 4 jaar, maximaal 16 kindplaatsen.

Vanwege de kleinschaligheid van onze kinderopvang, werken de twee groepen nauw met elkaar samen. Kinderen worden altijd geplaatst in één van de twee stamgroepen, maar ouders tekenen ook voor opvang in een tweede stamgroep. We proberen de groepen zo horizontaal mogelijk te maken, maar hierbij zijn we uiteraard afhankelijk van de leeftijden van de ingeschreven kinderen. We proberen daarom de jongste kinderen te plaatsen in de stamgroep Elfjesland (tot ongeveer 2 jaar), de oudere kinderen (vanaf ongeveer 1,5 tot 2 jaar) plaatsen we zoveel mogelijk in de stamgroep Smurfenland.

5.2 Beroepskracht-kindratio (BKR)

Er zijn duidelijke regels voor het maximaal aantal kinderen dat één pedagogisch medewerker mag opvangen; het gaat dan om het aantal gelijktijdig aanwezige kinderen. Kinderen en ouders moeten ook weten in welke stamgroep hun kind zit en welke pedagogisch medewerker bij welke groep hoort. Zij worden zoveel mogelijk op vaste groepen ingezet, behoudens ziekte, verlof of vakantie. Onder gediplomeerde medewerkers wordt in dit beleidsplan altijd een pedagogisch medewerker met minimaal een afgeronde opleiding SPW3 of een gelijkwaardige opleiding bedoeld. De wet IKK geeft duidelijke richtlijnen voor het beroepskracht-kindratio. De groeps grootte wordt bepaald door het aantal medewerkers, de oppervlakte van de groeps- en buitenspeelruimte. Voor elke opvangsoort gelden verschillende rekenregels, wij gebruiken om de BKR uit te rekenen het rekentool op www.1ratio.nl.

5.2.1 Afwijken van de beroepskracht-kindratio (3-uursregeling)

Van de beroepskracht-kindratio kan op een dag tot 3 uur worden afgeweken, mits er 10 uur aaneengesloten opvang wordt aangeboden, zoals aan de randen van de dag en tussen de middag als de kinderen slapen. Tijdens de afwijking kunnen onze pedagogisch medewerkers pauzeren. Op deze tijden zetten we minimaal de helft van de vereiste beroepskrachten in en dat is altijd minstens één pedagogisch medewerker. De afwijking geldt voor alle groepen van het kinderdagverblijf en is op alle dagen hetzelfde.

In welke situaties wordt afgeweken van de BKR

De afwijking vindt plaats op tijden waar in het algemeen minder kinderen zijn of verwacht worden, of wanneer het rustiger is op de groep omdat er veel kinderen liggen te slapen. Wij zetten de drie-uursregeling in aan de randen van de dag en tijdens de middagpauzes.

- Een uur tussen 8:00 en 9:00 uur
- Anderhalf uur tussen 12:00 en 15:00 uur. De gebruikelijke middagpauzes zijn een half uur. Deze worden om en om opgenomen. De vroege dienst heeft pauze van 12.15- 12.45 uur en de late tussen 12:45- 13:15 uur.
- Een uur tussen 17:00 en 18:00 uur.

Welke pedagogische afwegingen gelden hierbij

De pauze wordt door de pedagogisch medewerkers genomen wanneer er geen drukke momenten zijn. Er wordt rekening gehouden met de flesvoedingen die rond het middaguur

gegeven worden en met de slaaptijden van de aanwezige kinderen. Wanneer op de peutergroep de kinderen in bed aan het keten zijn en bijvoorbeeld pas later in slaap vallen, gaat de eerste pedagogisch medewerker pas met pauze wanneer het rustig is op de slaapkamer en de meeste kinderen in slaap gevallen zijn. Er kan ook besloten worden dat de pauzes eerder beginnen wanneer de verwachting is dat de kinderen kort zullen slapen. De pedagogisch medewerkers kennen de kinderen en kunnen hier veelal op anticiperen.

Hoe aandacht wordt besteed aan de behoeften van het kind als er minder beroepskrachten worden ingezet

Wanneer de BKR aan de randen van de dag wordt overschreden, zorgt de aanwezige pedagogisch medewerker dat ze overzicht houdt en de kinderen individueel kan zien. Dit doet ze bijvoorbeeld door een activiteit aan tafel aan te bieden. Zo kan ze haar aandacht tussen de kinderen verdelen, houdt ze de groepsruimte geordend en overzichtelijk. Een overzichtelijke en geordende groepsruimte biedt kinderen ook rust en draagt bij aan een gevoel van emotionele veiligheid.

Tussen de middag liggen de meeste kinderen te slapen. Sommige oudere peuters gaan ook nog even rusten. Ze liggen dan even met een dekentje en mogen een boekje lezen of even uitrusten. Andere doen onder begeleiding van de pedagogisch medewerker een activiteit aan tafel. Er is tijd en aandacht voor activiteiten die kinderen voorbereiden op de overgang naar de basisschool. Bijvoorbeeld een potje Memory spelen. Er kan rustgevende muziek opgezet worden.

Daarnaast kan de leidinggevende op de groep ondersteunen tijdens de pauzes wanneer het ineens erg druk is of kunnen de pedagogisch medewerkers van de andere groepen elkaar ondersteunen. Bijvoorbeeld wanneer een pedagogisch medewerker alleen op de groep is omdat de collega met pauze is en ze ineens naar het toilet moet. Ook kunnen wij tijdens de pauzetijden gebruik maken van ons open-deurenbeleid. De kinderen die opblijven van verschillende groepen kunnen elkaar opzoeken. Een pedagogisch medewerker kan een activiteit doen met de 'opblijvers'. Zo kunnen wij voldoende aandacht blijven geven aan de behoefte per kind tijdens de pauzes van de collega's.

5.3 Verlaten van de stamgroepsruimte

Bij sommige activiteiten kunnen de kinderen de stamgroep verlaten. De maximale omvang van de groep wordt in die situatie tijdelijk losgelaten. Het aantal kinderen per beroepskracht wordt berekend op het totaal aantal aanwezige kinderen op de locatie. Hierbij wordt conform de geëiste beroepskracht-kindratio gehandeld. Enkele voorbeelden van activiteiten buiten de stamgroep zijn:

- Buitenspelen;
- Tijdens vieringen en thema's worden er gezamenlijke activiteiten uitgevoerd;
- Excursies en uitstapjes;
- Opendeurenbeleid;
- Tijdens het samenvoegen;
- Tijdens de opvang in de combinatiegroep (KDV en BSO).

5.4 Samenvoegen

Bij aanwezigheid van beduidend minder kinderen op het kinderdagverblijf worden groepen samengevoegd, bijvoorbeeld aan het begin of aan het eind van de dag, of in vakantieperiodes. Aan het begin en aan het einde van de dag voegen we de stamgroep Smurfenland samen met de BSO basisgroepen op Het Kabouterdorp. De kinderen worden in de ruimte van Het Kabouterdorp opgevangen. Dit is rond 07.00 uur tot 8.15 uur en van 17.15 uur tot 18.00 uur. Op het Kabouterdorp is voldoende (speel)materiaal wat tevens aansluit bij de ontwikkelings- en speelbehoefte van kinderen van stamgroep Smurfenland.

Naam groep	Leeftijdsofbouw	Oppervlakte	Maximaal gelijktijdig op te vangen kinderen	Aantal beroepskrachten bij maximale groepsgrootte
Babygroep Elfjesland	0 tot 24 maanden	27.5 m ²	7	2 en indien er alleen 0-jarige zijn, 3
Peutergroep Smurfenland	12 tot 48 maanden	65.4 m ²	16	1 of 2 gediplomeerde beroepskracht met 1 BBL-er (hangt af van leeftijd en formele inzetbaar van bbl-er).

De BSO kinderen worden dan beschouwd als 3-jarigen voor de berekening van de BKR. Er wordt tijdens de samenvoeging niet meer dan 16 kinderen opgevangen.

Naam groep	Leeftijdsofbouw	Oppervlakte	Maximaal gelijktijdig op te vangen kinderen	Aantal beroepskrachten bij maximale groepsgrootte
Kabouterdorp	4 tot 13 jaar	68.4 m ²	19	2
Sprookjesbos	4 tot 13 jaar	35.9 m ²	10	1

5.4.1 Tijdens rustige opvangdagen (combinatiegroep)

Op dagen dat het rustig is (maximaal 16 kinderen) voegen wij stamgroepen samen tot een gecombineerde groep en blijven alle kinderen op het Kabouterdorp. Voor de stabiliteit en emotionele veiligheid van de baby's worden de baby's van Elfenland alleen op de eigen stamgroepsruimte opgevangen. Ook jonge kinderen van Smurfenland (tot ca 1,5 tot 2 jaar, afhankelijk van het ontwikkelingsniveau) worden samengevoegd met Elfenland tenzij de maximale groepsofvang is bereikt, dan worden zij op de eigen groep opgevangen.

Het samenvoegen van Smurfenland en de basisgroep(en) van de BSO heeft, naast een praktische oplossing, ook een stimulerende werking op het onderlinge contact tussen ouders, kinderen en pedagogisch medewerkers van de verschillende groepen. Wij zorgen ervoor dat er voor alle kinderen een bekende pedagogisch medewerker aanwezig is voor de emotionele veiligheid van de kinderen. Ook zorgen de medewerkers ervoor dat er voldoende materialen zijn die aansluiten bij de speel- en ontwikkelbehoefte van de aanwezige kinderen.

5.4.2 Tijdens de vakantieperiodes

Tijdens de vakanties (onder andere zomer- en kerstvakantie) kan het voorkomen dat de stamgroepen ook worden samengevoegd. De reden hiervoor is dat er tijdens deze periode veel minder kinderen komen dan normaal en een aantal pedagogische medewerker deze periode op vakantie kunnen. Om ook tijdens deze periode te zorgen dat de kinderen zich emotioneel veilig kunnen voelen wordt voor de samengevoegde groep een vaste ruimte gebruikt en is er altijd minimaal een pedagogische medewerker van de eigen stamgroep aanwezig. Hiervoor wordt van te voren per week een rooster gemaakt. Ouders worden via Whatsapp, email en/of prikbordberichten op de hoogte gehouden.

5.4.3 Tijdens het buitenspelen en tijdens uitstapjes

Eén à twee keer per jaar wordt er door kinderdagverblijf een uitstapje georganiseerd. Dit uitstapje is voor alle kinderen (zowel baby's als peuters) én hun ouders. Deze uitstapjes zijn bedoeld om de contacten tussen ouders, pedagogisch medewerkers en kinderen te verdiepen. Maar natuurlijk ook om de kinderen een extra leuke dag te bezorgen. Deze uitstapjes gaan bijvoorbeeld naar de dierentuin, pretpark of naar kinderparadijs. Afhankelijk van de bestemming gaan we met een bus of met eigen auto's. Deze uitstapjes gaan alleen door als er voor ieder kind een eigen begeleider mee kan. Dit kan één van de pedagogisch medewerkers zijn of een ouder/opa/oma enz.

Naast deze 'grote' uitstapjes worden er door het jaar heen ook nog kleinere uitstapjes georganiseerd bijvoorbeeld naar de kinderboerderij of speeltuin in de buurt behoort tot de mogelijkheid. Voor dit soort uitstapjes - zeker wanneer de kinderen per auto vervoerd worden - wordt altijd vooraf toestemming gevraagd aan de ouders. De grote uitstapjes worden van tevoren georganiseerd en dan worden ouders van de groep benaderd om mee te gaan. Bij deze kleine uitstapjes wordt gehandeld zoals omschreven in het *Protocol Uitstapjes*.

5.5 Tijdens opendeurenbeleid

Opendeurenbeleid is een pedagogische methode waarbij kinderen structureel de gelegenheid krijgen om buiten de eigen groepsruimte met kinderen van andere groepen te spelen. Het is geen natuurlijke situatie om de hele dag in één ruimte te spelen. Dat geldt des te meer naarmate de kinderen ouder zijn. Hun blikveld verruimt zich en één ruimte geeft hen te weinig uitdaging en exploratieruimte. Daarom geven pedagogisch medewerkers kinderen regelmatig de gelegenheid om de omgeving buiten hun eigen groepsruimte te verkennen. Dit kan buitenspelen zijn, maar ook spelen in de groepsruimtes van de andere kinderen. Als hierbij ook een ontmoeting met de kinderen van andere groepen wordt 'geregeld', spreken we van opendeurenbeleid. Bij **Kinderopvang Hun Wereld** worden veel kinderen uit één gezin opgevangen, of kinderen die elkaar kennen. Ook komt het veel voor dat kinderen 3 tot 5 dagen worden opgevangen. Op de opvang kunnen broertjes, zusjes, vriendjes, vriendinnetjes, nichtjes en neven elkaar opzoeken en toch samen spelen. Het opendeurenbeleid vindt plaats tussen de middag, van ca 12 tot 14uur. In de vakanties en tijdens studiedagen kunnen de kinderen ook spelen bij de BSO.

6 Dagelijkse gang van zaken

6.1 Voeding

Het eten wordt gezien als een sociaal groepsgebeuren. Het gaat niet alleen om het eten maar ook om het contact met elkaar. Het is een gezellig rustpunt op de dag waarbij aandacht wordt besteed aan eenvoudige tafelmanieren en de ontwikkeling wordt gestimuleerd. Bij **Kinderopvang Hun Wereld** is het voor de pedagogisch medewerkers verplicht om opvoedkundige redenen deel te nemen aan maaltijden met aan zijn zorg of begeleiding toevertrouwde kinderen. We hebben de volgende afspraken ten aanzien van het nuttigen van de maaltijden:

- Eten met bestek;
- Aan tafel blijven tot iedereen klaar is;
- Eerst even proeven voordat je roept dat je iets niet lust;
- Er mag geen snoep worden meegegeven naar Kinderopvang Hun Wereld.

Bij een broodmaaltijd geldt:

- Eerste boterham met hartig beleg;
- Kiezen van beleg, (karne)melk, hele of halve boterhammen.

Dit alles natuurlijk afhankelijk van de leeftijd, ontwikkelingsfase, karakter en eetgewoonte van het kind. Het eten en drinken wordt niet aan de kinderen opgedrongen; eten hoort iets leuks te blijven. Al proberen we kinderen wel te stimuleren hun bord en beker leeg te maken. Hierbij staat het prijzen van positief en het negeren van negatief gedrag voorop. We streven ernaar kinderen vanaf ongeveer 9 maanden uit een tuitbeker te laten drinken en bij de 2^e verjaardag willen we graag dat dat een gewone beker is.

6.1.1 Gezond en bewust eten

Wij zijn ons ervan bewust dat goede voeding vooral in de groei voor kinderen zeer belangrijk is. **Kinderopvang Hun Wereld** wil de bewustwording van en kennis over het belang van een gezond eet- en beweegpatroon van kinderen bevorderen. Dit ter voorkoming van overgewicht. Door middel van het verstrekken van gezonde voeding werkt **Kinderopvang Hun Wereld** mee aan de gezondheid van kinderen. Daarbij volgt zij de adviezen van het Voedingscentrum en het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Om deze reden wordt er dan ook tenminste vier keer in de week een gezonde en warme maaltijd bereid. Ook hier geldt het geven van het goede voorbeeld en eten de pedagogisch medewerkers mee.

Wat verzorgen wij?

- variërende soorten brood van licht tot donker, grof en fijn;
- Verschillende soorten beleg (vleeswaren, smeerkaas, kaas, jam, hagelslag, pasta);
- Fruit van het seizoen, appels, peren, banaan, kiwi, etc.;
- Tussendoortje (biscuit, soepstengel, koekje, rijstwafel, liga, ontbijtkoek en crackers);
- Warme maaltijd, verschillende soorten groentes, vleessoorten vegetarische gerechten, pasta en/of aardappelen.

Het menu hangt op een zichtbare plek ter inzage op de locatie middels een weekplanning.

6.1.2 Speciale voeding

Indien de ouders speciale voeding wensen dat apart moet worden aangeschaft, bijvoorbeeld i.v.m. allergieën, een dieet en/of geloofsovertuiging dan dienen zij hier wel zelf voor te verzorgen en zullen wij deze voedingsmiddelen aan het kind geven.

6.2 Slapen op het kinderdagverblijf

Voor de jongste kinderen, zoals de baby's, houden we de slaapritme van thuis aan. Oudere kinderen, vanaf ongeveer 1,5 jaar, slapen tussen 12.30 en 15.00 uur. Alle baby's slapen in de afgesloten slaapkamer in stapelbedjes. Oudere kinderen (vanaf ca 1,5 jaar) slapen op stretchers op de peutergroep. Er wordt altijd toezicht gehouden op de slapende kinderen en regelmatig komt een pedagogisch medewerker controleren in de slaapkamer. Kinderen die eerder wakker zijn dan 15.00 uur en er uit willen, halen we er uit. Ook kinderen die huilen of onrustig worden. Andere kinderen die nog willen blijven soezen, mogen blijven liggen.

6.3 Dagindeling

Een vaste dagindeling biedt de kinderen structuur en houvast. Zij raken vertrouwd met de steeds weer terugkerende vaste momenten, waardoor **Kinderopvang Hun Wereld** een veilige en vertrouwde omgeving voor hen wordt. Voor de jongste kinderen houden we de dagritme aan van thuis, zij krijgen op behoefte voeding en verzorging. Oudere kinderen gaan langzaam mee met de dagritme van het kinderdagverblijf. Uiteraard bieden we altijd maatwerk, naast de vaste verschoon- en toiletrondes, kijken we altijd of er behoefte is aan extra drinken, een schone luier of toiletbezoek.

07.00-09.15u	Inloop, overdracht, vrij spel (in de hoeken) en daarna opruimen. Vanaf ca 8.15u (en uiterlijk 08.30u) wordt er gesplitst
09.15-10.00u	De kinderen gaan aan tafel voor de dagopening. Alle kinderen worden welkom geheten, de dagen van de week worden doorgenomen, we tellen tot tien, de educatieve muur wordt doorgenomen en we zingen liedjes. Kinderen mogen liedjes aandragen. Daarna eten we fruit en drinken water.
10.00-10.15u	Bij de dreumes-/peutergroep wordt veel aandacht geschonken aan zindelijkheidsstraining. Er vindt een toiletronde plaats.
10.15-10.45u	Ontwikkelingsgerichte activiteit (bijv. knutselen in het kader van het thema) – kindermuziek op de achtergrond.
10.45-11.30u	Beweegactiviteiten (buiten/binnen) daarna handen wassen/ tafel dekken
11.30-12.00u	Warme lunch met siroop, er wordt samen gezongen en elkaar eet smakelijk gewenst.
12.00-12.15u	Na het eten wordt er afgeruimd en volgt een toilet- en verschoonronde.
12.15-14.00u	Kinderen gaan slapen. Kinderen die niet willen/kunnen slapen of rusten maken gebruik van de BSO ruimte voor 3+ activiteiten.
14.00-14.45u	Kinderen worden uit bed gehaald, verschoond en aangekleed. Daarna aan tafel voor een zuivelhapje, koekje/cracker met siroop en/of water.
14.45-16.15u	Buitenspelen en bij slecht weer activiteiten binnen
16.15-16.30u	Naar binnen / handen wassen en tafel dekken
16.30-17.00u	Boterhammen eten en melk drinken
17.00-18.00u	Vanaf nu worden kinderen opgehaald, vrij spel in de hoeken en / of aan tafel.

6.4 Zindelijkheid

Zindelijkheid is een grote stap op weg naar zelfstandigheid. Van jongs af aan maken we de kinderen vertrouwd met luiers en de wc. Vanaf ongeveer 1,5 jaar worden de kinderen

spelenderwijs op de wc gezet bij de dagelijkse verschoningsrondes. Zo wordt verschonen / oefenen op de wc / plassen op de wc. een steeds terugkerend gezamenlijk gebeuren waarbij de grotere kinderen een voorbeeld zijn voor de kleintjes.

Wij gaan er vanuit dat het kind zindelijk wordt als het daar zelf aan toe is. Vanaf het moment dat de pedagogisch medewerker merkt dat het kind hier bewuster mee omgaat speelt zij hier op in. Dit gebeurt o.a. door het prijzen van de plasjes op de wc en regelmatig te vragen of het kind moet plassen.

De basisschool stelt de eis dat het kind zindelijk moet zijn om te worden toegelaten. Mocht een kind van 3.5 jaar nog niet bewust bezig zijn met zindelijk worden, dan zal hier vanuit de pedagogisch medewerkers meer aandacht aan worden besteed. Het kind zal vaker op de wc gezet worden en gestimuleerd worden daar ook iets op te doen. De nadruk zal altijd blijven liggen op het prijzen van positief gedrag en het negeren van negatief gedrag. Het kind zonder luier laten gebeurt altijd in overleg met de ouders.

7 Hoofdstuk 5 Personeel

7.1 De pedagogisch medewerkers

Naast de meewerkende leidinggevende, is er een team van **3 pedagogisch medewerkers** variërend van niveau 3 en 4.

Elke groep beschikt over vaste en vertrouwde pedagogisch medewerkers. Bij afwezigheid door vakantie en/of ziekte worden zij zoveel mogelijk vervangen door collega's of door 1 vaste invalkrachten. De vaste invalkracht van Hun Wereld is gekoppeld in het Personenregister Kinderopvang aan de organisatie. Ook in de vakantieperiode is minimaal 1 vaste pedagogisch medewerker aanwezig op de groep.

De pedagogisch medewerkers die op **Kinderopvang Hun Wereld** werken hebben een verantwoordelijke en veelzijdige taak. Zij moeten beschikken over kennis op het gebied van verzorgen, begeleiden en stimuleren van jonge kinderen bij elk aspect van hun ontwikkeling. Verder moeten zij een huiselijke, vertrouwde en veilige sfeer kunnen scheppen voor de groep als totaal, maar ook voor alle groepsleden afzonderlijk. Elk kind wordt bij ons gezien.

Zij moeten kennis hebben van de protocollen zoals die aanwezig zijn, te denken valt o.a. aan hygiëne, slapen, veiligheid en gezondheid, de Meldcode, buiten spelen en dergelijke. Wijzigingen worden bekend gemaakt via mail en besproken in teamvergaderingen.

Een pedagogisch medewerker houdt zich bezig met de volgende taakgebieden:

- Het signaleren, verzorgen, begeleiden en opvangen van de aan haar zorg toevertrouwde kinderen
- Mentorschap. Elk kind zal gekoppeld worden aan een mentor per januari 2018. De mentor zal de observaties bijhouden en eventuele contactmomenten hierover zo nodig uitvoeren.
- Algemene contacten onderhouden met de ouders/verzorgers, zowel schriftelijk als mondeling
- Mede vorm geven aan het te voeren beleid, als wel de uitvoering daarvan.
- Ondersteunende activiteiten.

Alle pedagogisch medewerkers van **Kinderopvang Hun Wereld** moeten minimaal een relevante opleiding hebben zoals vernoemd in de CAO Kinderopvang. Pedagogisch medewerkers werken minimaal 1 dag in de week.

Bij **Kinderopvang Hun Wereld** is Nederlands de voertaal. Door de aanwezigheid van veel kinderen van de internationale school, wordt er door een deel van de kinderen ook Engels gesproken. Onze pedagogisch medewerkers spreken Nederlands met de kinderen. Indien een kind hen echt niet begrijpt, zullen ze overgaan in het Engels en vervolgens hun verhaal nogmaals in het Nederlands herhalen. Op die manier bieden wij deze groep kinderen emotionele veiligheid.

Tevens dienen alle medewerkers die bij ons komen werken opgenomen te zijn in het Personenregister Kinderopvang en dienen wij hen voor aanvang van het dienstverband te koppelen aan onze organisatie.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor de juiste balans van professionele afstand en betrokkenheid ten opzichte van kind en ouders. Ze houden vertrouwelijke informatie voor zichzelf en zijn zich bewust van hun geheimhoudingsplicht.

7.1.1 Mentorschap

Elk kind heeft vanaf januari 2018 een eigen mentor. Dit is 1 van de vaste pedagogisch medewerker die werkzaam is op de groep van het kind. Zij volgt het kind heel specifiek en is aanspreekpunt voor de ouders van het kind. Ouders kunnen de mentor van het kind altijd aanspreken als zij aanwezig is of een afspraak maken voor overleg. Op de groep is een verdeling gemaakt welke mentor welke kindjes heeft en de mentor van de kinderen is bekend gemaakt aan de ouders. Op de groep hangt een overzicht.

Voor de nieuwe kinderen geldt dat bij de intake aangegeven wordt wie de mentor van het kind zal zijn. De mentor zorgt ervoor dat andere medewerkers op de hoogte zijn van afspraken die zij met ouders maakt. Zoals bijvoorbeeld de slaapgewoontes en wat het kind wel of niet mag eten. Omdat we het belangrijk vinden dat er een goed band ontstaat tussen de mentor, de ouder en het kind zullen we de wisseling van mentor tot een minimum proberen te beperken. De mentor zal de ontwikkeling/observaties van het kind (uiteraard met de mede collega's) goed volgen en bespreken. De mentor bespreekt jaarlijks de voortgang en de ontwikkeling van het kind met de ouders.

7.1.2 Vaste gezichten criterium

Kinderopvang Hun Wereld is een kleinschalige kinderopvang waar er gewerkt wordt met vaste beroepskrachten. Een vaste, vertrouwde pedagogisch medewerker biedt emotionele veiligheid aan een kind. Dus als het kind aanwezig is, werkt er die dag minimaal 1 vast gezicht van het kind op de groep. De medewerker weet hoe het kind zich ontwikkelt, waar het behoefte aan heeft en waar het gestrest van raakt. De vaste gezichten mogen niet te vaak wisselen.

Daarom geldt:

- Zijn er 1 of 2 pedagogisch medewerkers vereist bij een groep volgens de BKR? Dan zijn er maximaal 2 vaste gezichten per baby;
- Voor kinderen van 1 jaar en ouder maximaal 3;
- Bij 3 of meer pedagogisch medewerkers zijn er maximaal 3 vaste gezichten per baby;
- Voor kinderen van 1 jaar of ouder maximaal 4.

Als een vast gezicht ziek is, verlof heeft of op vakantie is mag er een andere pedagogisch medewerker ingezet worden wanneer er geen ander vaste gezicht beschikbaar is die ter vervanging kan worden ingezet. Het moet gaan over vervanging voor een periode van maximaal 4 aaneengesloten weken. Wij waarborgen de emotionele veiligheid door zoveel mogelijk een pedagogisch medewerker in te zetten uit ons vaste team die de kinderen al kennen. Een parttimer die extra werkt of een invalkracht die al regelmatig op de groep gewerkt heeft en een vertrouwd gezicht is voor de kinderen. Bij het toekennen van de verlof letten wij erop dat niet meerdere vaste gezichten per groep gelijktijdig verlof toegekend krijgen. In de schoolvakantieperiodes, wanneer er veel medewerkers vakantie willen, vragen wij de pedagogisch medewerkers ook om hun vaste werkdag te ruilen om er zo voor te zorgen dat er dagelijks een vaste gezicht op de groep aanwezig is voor de kinderen. Doordat wij werken met een open-deurenbeleid kennen de kinderen de pedagogisch medewerkers van de andere groepen en zijn dit inmiddels ook vertrouwde gezichten voor de kinderen. Op deze wijze zorgen wij ervoor dat de emotionele veiligheid en stabiliteit van het kind wordt geborgd bij het inzetten van een andere beroepskracht.

7.2 Leidinggevende

Kinderopvang Hun Wereld wordt geleid door één leidinggevende die tevens de houder is en werkzaam is op de groepen. De leidinggevende is de (eind)verantwoordelijke van het reilen en zeilen van **Kinderopvang Hun Wereld**.

7.3 Deskundigheidsbevordering

De leidinggevende draagt zorg voor de deskundigheidsbevordering van de pedagogisch medewerkers. Dit gebeurt middels diverse overlegvormen: Gesprekken met individuele medewerkers, groepsoverleggen en teamoverleg. Elk jaar wordt er een opleidingsplan opgesteld waarin de ambities van de organisatie in worden beschreven. Alle pedagogisch medewerkers volgen jaarlijks een BHV en/of Kinder-EHBO trainingen. Daarnaast volgen ze diverse opleidingen en/of workshops om hun deskundigheid op peil te houden. Bijvoorbeeld ontwikkelingsgericht werken, communicatie met kinderen, communicatie met ouders, peuterdans. Eén keer per jaar wordt het pedagogisch beleidsplan, andere beleidsplannen protocollen en werkinstructies in zijn geheel besproken. Ook zal er door een casus in de vergadering regelmatig aandacht worden geschonken aan de diverse onderwerpen uit het pedagogisch beleidsplan. Door intervisie zullen situaties besproken worden die door meerdere opinies verduidelijkt kunnen worden en een leerdoel kunnen zijn. Signaleren is een terugkerend onderdeel in de teamvergadering hierin worden vraagstukken die aandacht wensen wat betreft het signaleren besproken. We leren immers van elkaar en geven elkaar tips en adviezen hierin.

7.3.1 Pedagogisch beleidsmedewerker

Kinderopvang Hun Wereld werkt met een extern pedagogisch beleidsmedewerker en een externe pedagogisch coach. De coach werkt op de groepen mee, voert individuele gesprekken en geeft coaching on the job. De beleidsmedewerker houdt zich in 2022 met de evaluatie en hervormen van het gehele kwaliteitsbeleid. De pedagogisch coach en beleidsmedewerker zijn opgenomen in het Personenregister Kinderopvang en gekoppeld aan **Kinderopvang Hun Wereld**. De inzet en de werkzaamheden van de beleidsmedewerker en coach zijn beschreven in [het coachingsplan](#).

7.4 Stagiaires

Kinderopvang Hun Wereld is een erkend leerbedrijf en werkt conform een vastgesteld [stagebeleid](#). Door leerlingen binnen onze kinderopvang deze mogelijkheid te bieden, denken wij het aanbod en de kwaliteit van toekomstige beroepskrachten te vergroten. Als een leerling zijn of haar stage heeft volbracht, kunnen wij beoordelen of deze leerling in de toekomst als beroepskracht binnen de kinderopvang inzetbaar zou zijn. Wij vinden de beoordeling van de stageperiode de beste graadmeter. Ook nemen stagiaires, ondanks dat zij boventallig zijn, werk uit handen van de overige pedagogisch medewerkers. Daardoor houden zij meer tijd over voor andere taken, die de kwaliteit van onze kinderopvang te goede kan komen.

Per groep wordt maximaal 1 stageplaats aangeboden. Hiermee voldoen wij aan de wettelijke eis dat het aandeel van het aantal beroepskrachten-in-opleiding en stagiaires, niet groter is dan een derde van het personeelsbestand aan pedagogisch medewerkers op een kindercentrum.

Bij **Kinderopvang Hun Wereld** worden stagiaires gekoppeld aan een stagebegeleider. Dit is een gediplomeerde beroepskracht die de stagiaire gedurende de week het meest ziet. De stagebegeleider geeft directe werkbegeleiding. Deze persoon geeft informatie over het werken in de groep en begeleidt de stagiaire bij de dagelijkse werkzaamheden zoals: begeleiding van de kinderen, verzorging, houding, huishoudelijke taken e.d.. De stagiaire wordt met de opdrachten die ze van school moet maken, begeleid door de stagebegeleider. De stagebegeleider heeft oog en aandacht voor de persoonlijke ontwikkeling van de stagiaire. De coördinatie van de stages is in handen van de leidinggevende.

Onze stagiaires maken persoonlijk kennis met ouders. Daarnaast worden stagiaires ook voorgesteld via nieuwsbrieven, Whatsappberichten of -items op het prikbord.

7.4.1 Formatieve inzet stagiaires en beroepskrachten in opleiding

Over het algemeen mogen stagiaires niet meetellen voor de BKR, dus voor de formatie. De wet kinderopvang biedt echter wel een uitzondering op deze regel. In het geval van een calamiteit, bij ziekte van een pm'er of schoolvakantie, mag een stagiaire formatief worden ingezet als tweede of derde leidster. In dit geval bieden we de stagiaire een arbeidsovereenkomst aan. Wij houden ons dan aan de voorwaarden die vast zijn gelegd in de CAO Kinderopvang. In ons **beleid stage** hebben we de formatieve inzet van stagiaires uitgebreid beschreven. Ook hebben we beschreven hoe we beroepskrachten in opleiding (BBL'ers) inzetten. Ouders worden schriftelijk geïnformeerd over de formatieve inzet van stagiaires en beroepskrachten in opleiding.

8 Samenwerking met ouders

Ouders dragen de zorg en begeleiding van hun kind(eren) aan ons over tijdens de opvanguren. Wij vinden het belangrijk dat ouders zich net als hun kind(eren) bij ons huis voelen, zodat zij hun kind met een gerust hart bij ons kunnen brengen. De verzorging en begeleiding in het kinderdagverblijf vindt plaats in samenwerking met ouders. Goed overleg, open en respectvolle communicatie tussen ouders en medewerkers vinden wij belangrijk. Alle medewerkers staan open voor vragen van ouders.

Het beleid ten aanzien van de ouders is meer dan alleen het delen van de opvoedingsverantwoordelijkheid. Uiteraard neemt de afstemming van de zorg en het pedagogisch handelen een belangrijke plaats in. Ouders willen zich verzekerd weten van een plaats waar hun kind zich vooral beschermd, vertrouwd en plezierig voelt. De kwaliteit van de kinderopvangvoorziening, dan wel het welzijn van een kind tijdens de opvang, is in sterke mate afhankelijk van de relatie tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers.

In dit pedagogisch beleidsplan kan **Kinderopvang Hun Wereld** alleen haar aandeel daarin beschrijven. Het hangt van het vertrouwen tussen de ouders en de pedagogisch medewerkers af of ouders bereid zijn mededelingen te doen over de thuissituatie. Kinderen waarvan de ouder problemen heeft (bijvoorbeeld: relationeel, financieel, medisch), zullen de eventuele spanningen die dit met zich meebrengt meenemen naar de kinderopvangvoorziening. Pedagogisch medewerkers die met dergelijke omstandigheden bekend zijn, zullen extra alert zijn op een kind uit die thuissituatie.

8.1 Ouderparticipatie

Binnen **Kinderopvang Hun Wereld** vinden we het belangrijk om goede contacten met ouders te onderhouden. Wij zijn immers tijdens de opvangtijden een verlengstuk van de opvoeding van thuis. Waarom vinden wij oudercontacten zo belangrijk?

- Ouders zijn op de hoogte van wat hun kind doet, met wie ze spelen en hoe de ontwikkeling verloopt
- Ouders en pedagogische medewerkers komen op één lijn; ze kunnen afstemmen over de aanpak van hun kind
- Door het contact met ouders, leren de pedagogische medewerkers het kind beter kennen, begrip te hebben en zich in te leven in de situatie van ouders en kind

In het belang hiervan en van de gang van zaken bij **Kinderopvang Hun Wereld** vinden wij het belangrijk dat we als volwassenen zoveel mogelijk op elkaar aansluiten en op de hoogte zijn van zaken die er spelen.

In eerste instantie zijn de haal- en brengmomenten hiervoor geschikt. Hiervoor is echter wel een basisvertrouwen over en weer nodig en is tijd en onrust vaak een storende factor. Daarom is het wenselijk elkaar soms naast deze haal- en brengmomenten beter te leren kennen of om gewoon eens de tijd te hebben om ergens dieper op in te gaan. Uiteraard is een goede binnenkomst tijdens het kennismakingsgesprek hiervoor de gelegenheid om de eerste verwachtingen over en weer kenbaar te maken. Hierna is het echter ook belangrijk om regelmatig contact met elkaar te houden. De kinderen ontplooiën zich immers constant waardoor afspraken regelmatig bijgesteld moeten worden.

8.1.1 Feestdagen

Tijdens de feestdagen in december zullen we jaarlijks een kerstbijeenkomst of nieuwjaarsreceptie voor de ouders en kinderen organiseren.

8.2 Communicatie met ouders

8.2.1 Overdracht

Dagelijks vindt er mondelinge overdracht plaats tussen ouders en kind over wat en hoe het kind die dag beleefd heeft. Naast informatie over voeding, slapen is er aandacht voor ontwikkeling. Zorgen en twijfels worden over ontwikkeling of opvallend gedrag worden gedeeld. Indien nodig worden ouders uitgenodigd voor een extra gesprek. Dit kan ook op verzoek van de ouders.

8.2.2 Oudergesprekken

Jaarlijks worden de kinderen aan de hand van ons kindvolgsysteem geobserveerd. De indrukken die hierin worden opgedaan zullen in de zogenaamde 10 minuten gesprekjes met de ouders worden doorgenomen.

8.2.3 Prikborden

Via de prikboards informeren op de locatie informeren we ouders over allerlei zaken. Bijvoorbeeld over wijzigingen in de wet IKK, kinderopvangtoeslag, het samenvoegen, uitstapjes, informatie vanuit de oudercommissie, etcetera.

8.2.4 Nieuwsbrieven

Middels nieuwsbrieven worden ouders op de hoogte gehouden van allerlei informatie als uitstapjes, wist u datjes, mededelingen, enzoverder.

8.2.5 Tevredenheidsonderzoek

Om het jaar ontvangen ouders een tevredenheidsonderzoek, waarin zij kunnen aangeven in hoeverre zij tevreden zijn over uiteenlopende zaken binnen [Kinderopvang Hun Wereld](#).

8.2.6 Ouderavonden

Op het kinderdagverblijf wordt tenminste 1x per jaar ouders uitgenodigd voor een 10-minutengesprekje met een pedagogisch medewerker van de groep, bij voorkeur met de mentor. Onderwerpen tijdens dit welbevinden en betrokkenheid, de ontwikkeling en het functioneren van het kind in de groep Observaties uit [Kinderopvang Hun Wereld](#) Ontwikkelingsvolgsysteem (OVS) vormen hierbij de leidraad. Ook worden er algemene ouderavonden georganiseerd over bijvoorbeeld onderwerpen uit het pedagogisch beleid of onderwerpen gericht op ontwikkeling en opvoeding van kinderen.

8.3 Oudercommissie

Het doel van de oudercommissie is het behartigen van de belangen van ouders binnen het kader van onze doelstellingen. De commissieleden zijn ouders die zich vrijwillig hebben opgegeven. Deze leden zijn bevoegd om gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen over de voorgenomen beleidsmaatregelen van onze kinderopvang. Voorbeelden zijn:

- Pedagogische doelen;
- Openingstijden;
- Uitjes;
- Kwaliteit en prijzen van de opvang;
- Etcetera.

[Kinderopvang Hun Wereld](#) werft op verschillende manieren ouders om deel te nemen aan de oudercommissie. Tijdens de intake vragen wij ouders of zij geïnteresseerd zijn. Ook via het ouderinformatieboekje, via het prikboard en de website vragen wij of ouders willen meedoen.

9 Observeren, signaleren en doorverwijzen

9.1 Opvallend gedrag

Kinderen ontwikkelen zich snel, vooral in de eerste paar jaren van hun leven. Kinderen zijn ook kwetsbaar en afhankelijk van de volwassenen om zich heen voor hun liefdevolle verzorging en opvoeding. Als kinderen niet lekker in hun vel zitten, of hun ontwikkeling verloopt niet optimaal, is dat reden voor zorg.

Kinderopvang Hun Wereld is een belangrijke plek om deze signalen van kinderen op te vangen, in kaart te brengen en te bespreken met ouders. **Kinderopvang Hun Wereld** kan ouders en kinderen indien nodig te begeleiden naar passende ondersteuning.

Tijdens het acht wekelijkse werkoverleg worden structureel kinderen besproken. Allereerst de kinderen die opvallend gedrag vertonen en daarnaast planmatig alle kinderen van de groep, zodat ieder individueel kind met regelmaat in dit overleg ter sprake komt. Vanzelfsprekend wordt er bij opvallend gedrag meteen actie ondernomen en wordt niet het volgende werkoverleg afgewacht.

9.2 Observatie en signalering

Het blijven volgen van de ontwikkeling en het signaleren van knelpunten, problemen en of voorsprongen in de ontwikkeling is een belangrijke functie van **Kinderopvang Hun Wereld**. Onze pedagogisch medewerkers observeren de kinderen dagelijks tijdens het werken met de kinderen. Elk kind wordt om de zes maanden gericht geobserveerd aan de hand van het observatieformulier van ons kind-volgsysteem Kijk!

Ons pedagogisch handelen is voor een heel groot gedeelte gericht op de ontwikkeling van het kind. De gegevens over de ontwikkeling van het kind zullen ook worden besproken met de ouders/verzorgers. Mochten er bijzonderheden uitkomen en/of aandachtspunten zullen wij deze ten alle tijden bespreekbaar maken en extra observaties gaan toepassen.

Niet elk kind maakt een probleemloze ontwikkeling door. Als pedagogisch medewerkers zich zorgen maken over de ontwikkeling van een kind op één of meer gebieden spreken zij die ongerustheid uit naar de ouders. Omgekeerd verwachten wij dat als ouders twijfelen, zij deze twijfels met de mentor delen. Samen kunnen zij dan proberen duidelijkheid te krijgen en inzicht te verwerven in het gedrag van het kind en de opvoedingssituaties. Soms zijn er vragen, twijfels en onzekerheden over de opvoeding en ontwikkeling van een kind.

De kinderopvang vervult hierbij een signalerende en ondersteunende rol. Signaleren wil zeggen dat de pedagogisch medewerkers tekenen of signalen opmerken die mogelijk te maken hebben met afwijkend gedrag of met een afwijking van de normale ontwikkeling. Door de opleiding en ervaring in het werken met kinderen in een bepaalde leeftijdsgroep, zijn onze pedagogisch medewerkers in staat kinderen op te merken die zich anders gedragen of ontwikkelen dan hun leeftijdsgenootjes.

9.3 Doorverwijzen

Bij zorgen rondom de ontwikkeling van het kind verwijzen wij ouders altijd door naar de huisarts voor een diagnose of verwijzing. Wij kunnen ouders ook doorverwijzen naar de wijkverpleegkundige of de kinderarts van het consultatiebureau. In sommige gevallen adviseren we ouders om naar het CJG te gaan of naar een logopedist. Onze pedagogisch medewerkers kunnen ouders ondersteunen bij het zoeken naar extern contact, maar dit gaat altijd in overleg en met toestemming van de ouder.

9.4 Overdracht aan de basisschool

Drie maanden voor een kind vier jaar wordt, observeren wij het kind voor het laatst. Wij gebruiken hiervoor het kind-volgsysteem en de observatiemethode van Kijk!. Ouders krijgen de laatste observaties mee voor de overdracht aan de basisschool.

9.5 Overdracht aan de BSO

De lijnen tussen de pedagogisch medewerkers van het kinderdagverblijf en de BSO zijn kort. In teamoverleggen wordt besproken welke kinderen er door gaan stromen en bespreekt de mentor van het kinderdagverblijf met de BSO medewerkers hoe zij het kind het beste kunnen laten wennen op de BSO. En er vindt een overdracht plaats zodat de nieuwe mentor al iets over het kind weet en er zo goed voor kan zorgen dat het zich snel vertrouwd voelt op de BSO. Wanneer een kind doorstroomt naar een andere BSO, geven wij ouders een extra exemplaar van de observatie mee voor de BSO.